TWEEDE JAAR, N°. 88. 1838. MAANDAG, 26 FEBRUARIJ

DE AVONDBODE.

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk:

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN
te *Amsterdam*..........
en *Buitensteden* franco..........
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder.......... *f* 1.75.
Elken regel meer.......... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.......... 35.

DOOR BUITENGEWONE GELEGENHEID.

TELEGRAPHISCHE DEPÊCHE.

BAYONNE 21 Febr. Espartero heeft den 16 dezer eene verkenning gedaan in de rigting van Estella, maar is den 19 te Haro teruggekeerd, zonder eenen aanval te hebben durven ondernemen.

RUSLAND.

Het is merkwaardig eenen blik te werpen op de verbazend snelle ontwikkeling der Russische magt. Voor omstreeks 150 jaren werd Rusland naauwelijks onder de Europesche Staten geteld. Ten tijde van de diplomatieke verraderijen van Lodewijk XIV en de gedrogtelijke alliantie van dien eerzuchtigen Monarch met Engeland, welke niets minder ten doel had dan de Republiek der Vereenigde Nederlanden te vernietigen, zag men Rusland nog geenszins het zwaard in de schaal werpen, om daardoor de plannen des veroveraars te doen mislukken. Zijne Aziatische zeden, de onbeschaafdheid van zijnen adel en geestelijkheid, zijne inwendige verdeeldheden, zijne Strelitzen, die lijfwacht van leeuwen, welke de keizers enkel scheen te bewaken om hen te gemakkelijker te kunnen verslinden, alles strekte om het gewigt van Rusland aan den staatkundigen evenaar te verminderen. Maar een enkel groot man was genoegzaam, om hetzelve uit die verachtelijke onbeduidendheid te verheffen, en onder den invloed van zijn genie, ten aanzien van het verbaasde Europa, geheel nieuwe wegen te doen bewandelen. De wapenglorie echter was voor Peter den groote niet voldoende; de zegepraal, welke hij op de barbaarschheid van zijn volk behaald heeft, is het ware voetstuk, op hetwelk zijn roem voor alle eeuwen en nageslachten prijkt. Peter de groote stierf; doch zijn werk daalde niet met hem ten grave, en, in weêrwil der omwentelingen, waarvan het Russisch paleis, na hem, getuige was, maakten zijne opvolgers zich de nalatenschap zijner grootheid ten nutte. Catharina II vooral, die, tegen het einde der vorige eeuw, met vaste hand de teugels van het rijksbewind hield, versterkte en vermeerderde de Russische magt. Terwijl zij met Voltaire en Diderot de toenmalige wijsbegeerte, het liberalismus van dien tijd, beoefende, triomfeerden hare wapenen over de Zweedsche en Turksche strijdkrachten. De Russische landpalen werden toen naar het noorden, het westen en het zuiden uitgezet; het krijgshaftige Polen worstelde vruchteloos om aan de kluisters, welke de behendige hand eener vrouw voor hetzelve gesmeed had, te ontkomen.

Onder Paul I nam Rusland deel aan den Revolutiekrijg, doch dit aandeel werd onder Alexander I krachtdadiger. Onvoorziene tegenspoeden werden gevolgd door onverwachte overwinningen, welke Rusland nagenoeg op de hoogte van aanzien en invloed geplaatst hebben, waarop wij hetzelve tegenwoordig aanschouwen. Zedelijke, zoowel als materiële krachten stelden toen de Russische aan de spits der Europesche Natiën; en het hoofd des Heiligen Verbonds werd ook als voorzitter van het Congres der Monarchen beschouwd.

Sedert dien tijd hebben de oorlogen, met Perzië en Turkije gevoerd, de uitgestrektheid, de bevolking, de hulpbronnen, de magt en den invloed des keizerrijks nog vermeerderd.

De nadere aanraking, in welke Rusland door den Revolutiekrijg met het overig Europa gebragt werd, heeft de beschaving meer en meer op zijnen bodem doen toenemen; zijne letterkunde en nijverheid hebben zich met snelheid ontwikkeld; zijne krijgskunst heeft zich geoefend in de groote Napoleontische leerschool, en ook de gelegenheid, om uit nadeelen voordeel te trekken, niet laten verloren gaan.

Aldus zien wij tegenwoordig den invloed van Rusland; door de kracht der beschaving en door de kracht der wapenen, geheel Europa beheerschen. Zonderling verschijnsel inderdaad, dat, terwijl andere Staten tot de verlichting gekomen zijn langs den weg der vrijheid, Rusland, daarentegen, zijne verlichting aan het Despotismus te danken heeft! — Zoo bewerkt de Voorzienigheid, in hare eeuwige wijsheid, dikwerf dezelfde heilrijke uitkomsten, door geheel tegenstrijdige, voor ons bepaald verstand onbegrijpelijke middelen. Die treffende leer, welke de geschiedenis op meer dan eene bladzijde verkondigt, verdient in dezen tijd vooral onze opmerking. Ook de veroveraar der wereld moest tot Moscou doordringen, om zijn leger vernietigd te zien. Rusland bereikte het standpunt zijner tegenwoordige Europesche grootheid langs den weg der nederlagen; zonder de verliezen, waarover het aanvankelijk te treuren had, zou het welligt nimmer aan de spits der Natiën ten heirtogt tegen Parijs hebben kunnen optreden. — Nog is de toekomst van Nederland met eenen sluijer overdekt; maar, geloovende aan eene onwankelbare regtvaardigheid, mogen ook wij daarop vertrouwen, dat de uitkomsten, welke geene gevolgen mogten zijn van den triomf onzer wapenen, duurzamer en heilrijker langs den weg der beproeving zullen worden bereikt.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 24 Febr. Het militair concert, eergisteren avond, door de korpsen muzijk der schutterij en der zich alhier in garnizoen bevindende 17de afdeeling en kurassiers n°. 3, ten behoeve der armen gegeven, heeft opgebragt eene bruto ontvangst van *f* 1690-70, waarbij nog te voegen is, eene som van *f* 60-00 bij den kolonel kommandant der schutterij ontvangen.

— Bij besluit van Zijne Majesteit zijn bij het 1ste bataljon der 1ste afdeeling mobiele Zuid-Hollandsche schutterij benoemd: Tot kapitein, Mr. La Grappe Dominicus; tot 1sten luitenant, Willem Pauwels; tot 2de luitenants, jonkheer Willem Quarles van Ufford en Mr. Pieter François van Hoogstraten.

'S GRAVENHAGE 23 Febr. Naar men verneemt, zal bij de aanstaande hervatting der werkzaamheden van de Tweede Kamer der Staten-generaal van Regeringswege een ontwerp tot herziening der bestaande wetten, betrekkelijk de geneeskunde in ons rijk, worden voorgedragen.

— Wij vernemen, dat de te Geertruidenberg gevestigde afdeeling der maatschappij *Tot nut van het Algemeen*, zich, gedurende de strenge koude, bijzonder verdienstelijk gemaakt heeft, door het ondersteunen van behoeftigen der verschillende godsdienstige gezindheden.

ENGELAND.

LONDEN 20 Febr. In de vergadering van het *Common Council*, van den 15den dezer, verklaarde de lord Mayor, dat hij een talrijk onderteekend rekwest had ontvangen, strekkende om den Amerikaanschen gezant, Andrew Stevenson, Esq., als hulde aan zijne verdiensten, het burgerregt der stad Londen te schenken.

Sir J. Duke verzocht daarop, dat dit geschieden mogt. Het rekwest daartoe, was door 15 Aldermen en 83 burgers geteekend, terwijl niemand, wien dezelve ter onderteekening was aangeboden, zulks geweigerd had, uitgezonderd een of twee personen, wier tegenwerpingen meer den vorm van het stuk dan deszelfs bedoeling golden. Na zijn leedwezen te hebben betuigd, dat hij geene bekwaamheden genoeg bezat, om dit onderwerp, zoo waardiglijk te behandelen, als hetzelve verdiende behandeld te worden, voerde hij aan, dat het door alle tijden de gewoonte was geweest, om verdienstelijke staatsmannen en krijgslieden het burgerregt aan te bieden dier stad, welke aan het beleid der eersten, en den moed der anderen hare welvaart was verschuldigd, en dat de motie, welke hij deed, volstrekt met geene staatkundige gevoelens in verband stond (Hoort, hoort!). Toen hij sheriff was, had hij dikwerf het groot genoegen, den heer Stevenson in die openlijke inrigtingen van liefdadigheid te ontmoeten, waaraan Londen zoo rijk is. Deze Amerikaan was inderdaad de eenigste diplomaat, welke in dergelijke instellingen toonde belang te stellen. Wat het land betreft, hetwelk de heer Stevenson vertegenwoordigde, hetzelve is door afstammelingen, van Engelschen oorsprong, bevolkt. Daar wordt de taal der Britten gesproken, en de wederzijdsche belangen maken het wenschelijk, dat eene goede verstandhouding tusschen Engeland en Amerika blijve bestaan (Hoort, hoort!). Zonder eenigzins zijn gevoelen te uiten, met betrekking tot de onlusten, welke in Noord-Amerika hebben plaats gehad, oordeelde hij het zeer gepast, zijne erkentenis uit te drukken over het bij dezelve, door het Amerikaansch gouvernement, gehouden gedrag, en de gereede wijze, op welke de president getoond had, de neutraliteit te handhaven. Een tegenovergesteld gedrag had Europa onvermijdelijk in oorlog gewikkeld. Hij verheugde zich, dat men vredelievende raadgevingen het oor had geleend, en beschouwde den Amerikaanschen gezant, als buitengewoon geschikt, om de goede overeenstemming tusschen de beide landen aan te kweeken (toejuichingen) De heer Stevenson was, voor hij naar Engeland vertrok, gedurende vier jaren president van de Kamer der afgevaardigden, en door zijne bekwaamheden en deugden, in hooge mate geschikt, om de zoo, gelukkigerwijs, bestaande vriendschappelijke betrekkingen duurzaam te maken. Sir James Duke sloot met de woorden, in de requisitie vervat. «Dat het burgerregt der city den Amerikaanschen gezant mogt worden geschonken.

Alderman Harmer ondersteunde deze motie. Niets kon, naar zijn inzien, de goede verstandhouding tusschen de beide volken beter bevestigen, dan bewijzen van welwillendheid aan den vertegenwoordiger der groote natie (Hoort! hoort!)

Op eenige vragen omtrent de gewoonte om dergelijk regt te schenken, antwoordde Sheriff Wire, dat er bewijzen voorhanden waren, blijkens welke men hetzelve aan personen had verleend, die niet in staat waren den burgereed af te leggen. In 1765 werd het burgerregt den Koning van Denemarken geschonken. Bij die gelegenheid maakte de Lord Mayor zijne opwachting bij Zijne Deensche Majesteit, om te vernemen, op welke wijze het Hoogstdenzelven behaagde het burgerregt te ontvangen, waarop de Deensche gezant werd belast het zijnen Souverein aan te bieden. Ook den hertog van Brunswijk, die den eed niet kon afleggen, was hetzelve gegeven. Dergelijke eerbewijzingen zouden in het alge-

MENGELWERK.

SPAANSCHE ZEDEN.

MAIRENA.

Mairena is een dorp, op vier uren afstands van *Sevilië*, op den weg naar *Cordua*, gelegen, hetwelk, gedurende drie honderd twee en zestig dagen des jaars, van alle belangrijkheid is ontbloot, doch op de drie overige dagen, 25, 26 en 27 April, houdt men aldaar eene paarden- en runderenmarkt, die welligt de beroemdste uit geheel *Andalusië* is. Te *Sevilië* had men mij zeer aangeraden mij daarheen te begeven, ten einde de schoonste paarden der provincie aldaar vereenigd te aanschouwen, te gelijk met eene groote verscheidenheid van nationale kleederdragten. Deze laatste trof ik in overvloed aan, en het ras der *Andalusische* paarden vond te *Mairena* waardige, schoon zeldzame, vertegenwoordigers van deszelfs alouden roem. Maar alvorens van de paarden te spreken, houden wij ons met de menschen, en vooral met de *majo's*, bezig, die aldaar de groote meerderheid uitmaakten.

De *majo* (men spreekt *mako* uit) is de Andalusische *petit-maître*, en zijn kostuum, sedert eeuwen hetzelfde gebleven, is het élégantste van het geheele schier eiland. Het bestaat uit een buis van fluweel of van donker laken, hetwelk op al de naden met zijde geborduurd, en in plaats van knoopen met zilveren veters versierd is; dit buis wordt opengelaten om het geborduurde vest te laten zien.

De broek is van eene soort van *tricot* vervaardigd en sluit om het lijf. Dezelve wordt onder de knie met zijden lintjes vastgemaakt, waaraan zilveren belletjes hangen; aan beide kanten prijkt eene rij zilveren knoopen. Doch de élégantste manier is om in plaats van knoopen, geldstukken van twee realen te dragen. De beenen zijn met wit lederen slopkousen bedekt, in het midden opengelaten, ten einde men het fraaije borduursel der ongemeen fijne kousen kunne bewonderen. Verder draagt de *majo* witte schoenen en een' kleinen hoed, met fluweel bedekt, en onder de kin met een lintje vastgemaakt. Zijne sjerp is van roode, gele of witte zijde.

Dit kostuum staat zeer goed, wanneer men welgemaakt is, want het doet de welgevormdheid der leden zeer uitkomen.

Gelijk de *majo*, heeft ook de *maja* hare eigenaardige kleederdragt. Zij draagt eene zoogenaamde *basquina* of zwart zijden japon, met franje versierd, en eene *mantilla* of manteltje van blonde, met fluweel geborduurd. Hare fijne beenen komen van onder wit zijden kousen te voorschijn, en zij draagt zwarte schoentjes aan hare kleine voetjes. Het glad gestreken haar wordt van boven door eenen grooten, schildpadden kam vastgemaakt, en, ten einde haar kapsel te volmaken, plaatst de *maja* een eenvoudig bloempje aan de linkerzijde van haar bevallig hoofdje. Daar zij geen keurslijf noodig heeft om zich eene goede *tournure* te geven, zoo wordt de buigzaamheid harer leden en de sierlijkheid harer bewegingen in geenen deele belemmerd.

Het *paard* van den *majo* heeft ook deszelfs eigen kostuum; het tuig wordt met een borduursel van velerhande kleuren versierd en de kop met linten en pluimen beladen. De naar de wijze van een' leuningstoel vervaardigde zadel en de breede en korte stijgbeugels verraden hunnen Arabischen oorsprong, en dit is het eenige niet, dat het Europeesch *Spanje* aan het Afrikaansche heeft ontleend.

Wanneer de *majo* zich op reis bevindt, laat hij zijn geweer aan den zadel hangen, terwijl zijne *maja*, die achter hem te paard zit, haren arm om hem slaat. Schoon het moedige ros twee, ja soms drie menschen draagt, is zijn gang daarom toch immer snel en zeker. Het was voor mij een schilderachtig gezigt, die geheele huishoudens te paard van de naburige bergen te zien afdalen.

De met hunne kudden van het gebergte *Sierra-Morena* of van de weiden van *Estramadura* gekomen herders leverden ook een eigenaardig schouwspel op. De meeste zijn van het hoofd tot de voeten in schapenvachten gewikkeld, zoodat men den herder naauwelijks van zijne schapen kan onderscheiden. Wanneer hij niet, met zijn geweer op zijde in de zon ligt te slapen, leunt hij op zijnen met eene ijzeren kolf voorzienen staf, en blijft aldus verscheidene uren onbewegelijk staan. Alsdan denkt hij welligt aan de schatten, weleer door de Arabieren, volgens eene in Spanje algemeene overlevering, begraven. Hij bouwt duizenden tooverkasteelen in de lucht, en van zijne hersenschimmige droombeelden tot de dorre wezenlijkheid teruggekeerd, vraagt hij zich af, waarom hij arm is terwijl anderen het vette der aarde genieten, en waarom hij de eigenaar der kudde niet is, welke hij slechts voor een' ander bewaakt. Wee den reiziger, die in deze oogenblikken aan den gezigteinder komt opdagen! De vreedzame herdersstaf verandert weldra in moordtuig, en de vervoering der armoede herschept den herder in eenen bandiet.

Die soort van eenzame roovers worden *Vateros* genoemd; zij zijn gevaarlijker dan de *Pardidas* of benden, en men voorziet de diligences van gewapende escorten, om hunne aanvallen af te weren. Alles in *Spanje*, en vooral in *Andalusië*, herinnert aan de gevaren, welke men van den kant der roovers heeft te duchten, want niet slechts zijn de herders

meen zeer nuttig voor het menschdom zijn, ten einde daardoor de vooroordeelen te weren, welke vreemdelingen maar al te geneigd waren te koesteren.

De motie werd met algemeene stemmen aangenomen. Hierop werd besloten, dat het bewijs van burgerregt in eene doos, ter waarde van 100 guinjes, den gezant zou worden aangeboden, door hem, die de motie had gedaan, vergezeld door hem, die dezelve had ondersteund, benevens vier andere leden van den raad.

Part. Corresp. LONDEN 21 Febr. Een weekblad (*the Age*) verhaalde verleden Zondag het in omloop zijn van een gerucht; dat er binnen kort eene Koninklijke boodschap aan de beide Huizen van het Parlement gezonden zal worden, kennis gevende van het voornemen van H. M. tot eene schikking (arrangement) van bijzonder kieschen aard, welke aan de nadere krooning van H. M. nieuwe belangrijkheid zou toevoegen. Wat hiermede gemeend wordt, durf ik niet te gissen, doch heb alle reden te veronderstellen, dat dit gerucht enkel rondliep in het brein van den redacteur. Van Harer Ms. genegenheid voor zekeren jongen lord, bij voortduring gouverneur van Madras, en daar henen als zoodanig, in weêrwil zijner jeugd, tijdens de minderjarigheid Hr M., gezonden, met het oogmerk om hem van haar te verwijderen, hoort men thans niet meer spreken. H. M. schijnt tot hier geene neiging tot het huwelijk te hebben, doch zoo zij eenmaal daar toe overgaat, zich eenen gemaal te kiezen, verwacht men, dat hare keus wel op eenen of anderen Duitschen prins zal vallen. Immers heeft zij de vooringenomenheid voor alles, wat Duitsch is, van kindsbeen ingezogen; hare moeder, zelve eene Duitsche zijnde, is voortdurend van Duitsche prinsen, baronnen en baronnessen omringd, welke, tot groot verdriet van den Engelschen adel, maar al te veel invloed aan het hof, juist wel niet in staatszaken, maar in vele andere opzigten, uitoefenen. Van tijd tot tijd wordt in de dagbladen met lof melding gemaakt van Hr. Ms. verlangen om vaderlandsche nijverheid aan te moedigen en te bevorderen, door het dragen van geene dan in Engeland vervaardigde stoffen voor kleederen. Men weet zeker, dat er zeer onlangs in Parijs bestellingen voor H. M. gedaan zijn van eenige kleedingstukken naar de nieuwste modes, door de bekwaamste artistes te vervaardigen. De pamphletschrijvers vermaken zich bij voortduring met het belagchelijk maken van H. M. benoeming tot baron van den tegenwoordigen lord mayor van Londen. Men moet weten, dat de lord mayor voor dit jaar, Mr. Cowan, een waskaarsenmaker is, wiens fabrijk en winkel digt bij het prachtige paleis (het Mansion house), hetwelk hij in zijne betrekking thans bewoont, gelegen is, en dat hij dagelijks naar zijnen winkel heen en weder loopt, om zijne zaken na te zien, zoodat men, wanneer men in zijn paleis geene audientie kan bekomen, zeker is hem achter de toonbank te vinden. Dit is echter eene zaak van weinig belang. De Koningin moest toch wel iets doen om hare erkentelijkheid te toonen voor al de beleefdheden, welke de stad haar op den 9 November, tijdens haar bezoek in de City, bewezen heeft. Doch tot meer ernstige aanmerkingen geven de verheffingen van Alderman Wood en Mr. Coke aanleiding. De verdiensten van den eerstgenoemden rijken Alderman zijn wel niet te ontkennen. De stad Londen is oneindig aan hem verpligt voor tallooze verfraaijingen en verbeteringen in de City. Ook de Koningin zelve heeft, zoo men zegt, verpligting aan hem, daar, tijdens de hertogin van Kent van H. M. zwanger was, de geldelijke omstandigheden van wijlen den hertog in zulk eenen slechten staat waren, dat hij zich genoodzaakt zou gezien hebben, uit economie, het vaste land te gaan, ware het niet, dat Alderman Wood hem met zijne middelen bijgestaan en in staat gesteld had om in Engeland te blijven; het gevolg waarvan is, dat Victoria in Engeland geboren werd, zonder hetwelk zij geen Koningin had kunnen worden. Doch men herinnert zich ook, dat Alderman Wood geweest is de tegenstander van George den vierden, in het beruchte proces met Koningin Carolina, die hij uit al zijne magt beschermde, niet, zoo als sommigen zeggen, uit besef harer onschuld, maar met eerzuchtige bedoelingen. Nu zeggen de vitters, dat het zeer onkiesch is van H. M., den vijand van een' harer voorgangers op den troon, haar zoo na in den bloede bestaande, met eer en gunst te overladen. Intusschen is het zeer natuurlijk, dat het onschuldig hart dezer jonge Koningin er behagen in heeft, in dezen ouden man den voormaligen beschermer van vrouwelijke zwakheid te zien, en hoe zij het zich misschien tot eenen pligt gerekend heeft, in hem de nagedachtenis eener, in allen gevalle, mishandelde Koningin te eeren, wier *chronique scandaleuse* misschien nog nooit onder haar oog gekomen is. Voor het overige bemint zij moed en stoutheid in handeling. De oude hertog van Wellington is haar favoriet. Dan, de benoeming van Mr. Coke van Holkham, tot pair van Engeland, met den titel van graaf van Leicester, vindt in dit opzigt minder verschooning. Het moge waar zijn, dat hij bij de laatste verkiezing in Norfolk en Norwich 20,000 £st. van zijn eigen vermogen opgeofferd heeft, om de zaak van het Ministerie te ondersteunen; dit is in allen gevalle slechts eene dienst aan de administratie gedaan, welke op eene andere wijze beloond had kunnen worden; doch eenen man tot den adel te verheffen, die, weinige jaren geleden, in eene openbare volksbijeenkomst, Koning George den IIIden eenen bloedtiran genoemd heeft, is, zegt men, eene beleediging, door H. M. der schim van haren grootvader aangedaan, welke hare edele ziel onwaardig is. Men moet echter veronderstellen, dat deze bijzonderheid niet ter kennis van H. M. gebragt is, en tevens overtuigd worden van het gevaarlijke voor een jeugdig gemoed, als het hare is, zich enkel open te stellen voor den invloed der welsprekendheid van eenen man van zooveel begaafdheid en wereldkennis, als de beschaafde en galante president van het Ministerie is, zonder een tegenwigt te zoeken in de raadgeving van andere mannen: want, op zijn minst genomen, is deze verheffing eene buitensporigheid.

— Brieven van Guatimala, in Nieuw-Spanje, ontvangen, melden, dat de werken tot het lang voorgenomen kanaal ter vereeniging van den Atlantischen Oceaan met de stille Zuidzee ijverig worden voortgezet; en dat deze groote onderneming, welke men berekent eene geheele commerciële revolutie te zullen daarstellen, tegen het einde des volgenden jaars voltooid zal zijn. De linie van communicatie strekt zich uit van den mond der rivier St. Jean de Nicaragua, derzelver loop volgende tot aan het groote meer van dien naam, een afstand van 130 mijlen; van daar loopt dezelve dwars door het meer naar de kust en stad Nicaragua, 97 mijlen; en voorts van daar naar Borette in de golf van Popaya, 16 mijlen. De geheele lengte bedraagt alzoo 243 mijlen.

— De bijzondere brieven van New-York, met de pakketbooten aangekomen, zijn alle vervuld met klagten over de voortdurende schaarschheid van gereed geld, en de moeijelijkheid, waarin zich de onderscheidene banken bevinden, hetwelk niet weinig strekt tot belemmering van handel en nijverheid. Het is bijzonder, dat juist op dit oogenblik het tegendeel in Engeland plaats heeft. In Londen is thans overvloed van geld, hetgeen ook genoegzaam blijkt uit de hooge prijzen van allerlei soort van publieke fondsen en uit den lagen stand van het disconto. Goede wissels worden tegen 2 à $2^{1}/_{2}$ pCt. gedisconteerd, reden waarom ook de bank van Engeland gedwongen is geworden, haar disconto met één pCt. te verminderen, dewijl geen enkele wissel meer in hare handen kwam, maar alles onder particulieren bleef. De slimme Amerikanen zoeken van dezen overvloed van gold in Engeland zooveel mogelijk gebruik te maken, door het overzenden niet alleen van hunne wissels ter discontering maar ook van hunne staats-effecten, Bonds, Aandeelen in Banken, Spoorwegen enz. enz. ter verkoop; doch sedert de laatste crisis van verleden jaar, de kapitalisten alhier te voorzigtig geworden zijnde, hebben zij moeite, hunne waren aan den man te brengen. Het is intusschen eenigzins te verwonderen, dat ook niet op het vaste land van Europa ondernemers van groote werken of belangrijke inrigtingen van deze omstandigheid gebruik maken, om hier de noodige kapitalen te zoeken, welke zij, indien de zaak goed is, en op de hier gebruikelijke wijze aan het publiek voorgelegd werd, zeker zouden vinden.

— Voor 50 à 60 jaren bestonden er nog geene 100 stoomwerktuigen; het getal der tegenwoordig aanwezigen wordt daarentegen op 200,000 begroot, die, bij doorslag berekend, zoo veel kracht uitoefenen, als 4,000,000 paarden of 25,000,000 menschen, dat is, als het veertigste gedeelte der bevolking van onzen aardbol.

HULL 18 Febr. Men voedt hoop, dat de Stoompakketvaart op Zweden zal hersteld worden. Dezelve zal wederom plaats hebben tusschen onze haven en Gothenburg. De Chargé d'affaires van Z. M. den Koning van Zweden, bij ons hof is reeds met eene Engelsche compagnie in onderhandeling getreden, omtrent het vervoer der brievenmalen.

DUITSCHLAND.

GÖTTINGEN 16 Febr. De Universiteit heeft slechts nog eene enkele vergadering gehouden, om eenen afgevaardigde te kiezen, en dat wel op Zondag den 11den dezer, des morgens van 11 tot $12^{1}/_{2}$ ure. Heeren had zich in eene draagkoets derwaarts laten brengen, en evenwel ontbrak het noodige getal leden, om de stemming te doen doorgaan. Naar men zegt, heeft Ottfried Muller een scherp protest ingezonden. Het wegblijven van Lüken is in gepaste bewoordingen geregtvaardigd geworden.

Zoo men het gerucht mag gelooven, dan is in die vergadering besloten om bij het curatorium in Hanover onderzoek te doen, of men, bij den op Zondag 18 Februarij bepaalde verkiezing, door ingezondene briefjes mogt stemmen. Daar, in weêrwil der opgekomenen, nog altijd een stemgeregtigde ontbrak, gaf de aankomst van den stokouden en geheel in afzondering levenden Blumenbach beslag aan de zaak. De justitie-raad heeft de keuze der stad aangenomen, en in Hanover om de vergunning daartoe aangevraagd.

FRANKFORT, 21 Febr. Eenige dagen geleden gaf de heer Charles Durand, redacteur van het *Journal de Frankfort*, eene soirée Théâtrale, waarop de *Zaïre* van Voltaire, en *les premières amours* van Scribe, beide in de Fransche taal, werden opgevoerd. De aanwezenden waren buitengewoon tevreden, en konden eene zoo juiste uitvoering door dilettanten niet genoeg bewonderen.

— Sedert eenigen tijd komen hier, zoowel van Petersburg en Londen als Parijs vele koeriers door. Dit heeft aanleiding gegeven tot verschillende geruchten; intusschen twijfelt men geenszins of deze koerierwissel heeft hoofdzakelijk betrekking op de aangelegenheden van Griekenland.

— De stad Boderwerder, in Hanover, heeft, in den nacht tusschen den 11 en 12 dezer, door het plotseling losgaan van het ijs in de Wezer, gedurende eenige uren, geheel onder gestaan, waardoor groote schade is aangerigt.

FRANKRIJK.

PARIJS 22 Febr. Heden heeft de Russische ambassadeur eene conferentie met den minister van Buitenlandsche zaken gehouden, welke van 9 tot 11 ure geduurd heeft, en waarin over de Grieksche leening is gehandeld.

— In de zitting van de Kamer der Gedeputeerden van heden zijn verschillende rapporten uitgebragt over aanhangige wetsvoorstellen, waarover de beraadslagingen later zullen plaats hebben. Aan de orde van den dag is eene wet, betreffende de regtbanken, waarover onderscheidene leden het woord gevoerd hebben, en de discussiën bij het vertrek van den post nog voortduurden.

Part. Corresp. PARIJS 22 Febr. De bureaux der Kamer moeten heden de concept-wet, betreffende de geheime fondsen, onderzoeken. Vele dagbladen merken met regt op, dat telken jare, wanneer er kwestie is van die fondsen, het gouvernement steeds eene conspiratie weet te ontdekken. Het is zekerlijk vrij opmerkenswaardig, dat de ontdekking van komplotten tegen het bestuur of den persoon des Konings, altijd juist van pas komt. Dezen nacht hebben nog onderscheidene arrestatiën plaats gehad.

De kwestie van de aflossing der renten wil men ook hier in verband beschouwen met de zaak der geheime fondsen. De wending, door het Ministerie genomen, toen de heer Gouin eergisteren zijn voorstel van conversie heeft uiteengezet; de goedkeuring door den minister van Financiën van hetgeen tot dus verre *en* door het ministerie *en* door de ministeriële dagbladen zoo stellig afgekeurd geworden was, heeft de gedachten doen geboren worden, dat, vrij zeker zijnde van eene nederlaag, bijaldien hetzelve zich tegen de in overweging neming van dat voorstel had verklaard, het Ministerie verkozen heeft, om in dezen een *retour* op zichzelve te maken, liever dan verpligt te zijn, de geheime fondsen uit zijne handen te zien glippen: want na eene zoo schitterende nederlaag, als die, welke hetzelve ten aanzien van het voorstel van den heer Gouin te verwachten had, zoude het onmogelijk zijn geweest naderhand eene stemming van vertrouwen voor de geheime fondsen van de Kamer te verkrijgen. Het Ministerie heeft zich dus in dezen lijdelijk gedragen, en zulks te eerder, daar aan hetzelve, volgens het voorstel, moet worden overgelaten om te beslissen, op welke wijze, en wanneer, de uitvoering der conversie zal plaats hebben; zoodat men steeds in de gelegenheid zal zijn die uitvoering naar verkiezing te verschuiven, daar, de geheime fondsen eens toegestaan zijnde, het Ministerie de handen ruim zal hebben om steeds hinderpalen in den weg der conversie te plaatsen.

— De heer Henri de Larochejaquelin, legitimist-kandidaat, is voor het arrondissement Port-Rousseau tot gedeputeerde benoemd.

— De Kamer der Pairs en de geleerde wereld hebben gisteren een gevoelig verlies geleden. De heer Silvester de Sacy, een der geleerdste oosterlingen van Europa, is dezen nacht, in den ouderdom van 80 jaren, overleden.

— Gisteren zijn te Parijs aangekomen 20 der stukken geschut, te Constantine veroverd; sommige derzelve zijn van Spaanschen oorsprong en hebben eene lengte van 10 Fransche voeten.

— De Parijsche dagbladen zijn heden met redeneringen over twee zaken opgevuld; de eerste betreft de aangekondigde komst van den Prins van Metternich te Johannisberg, op hetzelfde oogenblik, dat de Keizer van Rusland te Wiesbaden bij den hertog van Nassau een bezoek zal afleggen; en de tweede is het conflict, hetwelk plaats heeft gehad tusschen eene Russische oorlogs-brik en drie Engelsche koopvaardijschepen. Deze, te digt onder den wal der Dardanellen

---

gewapend, maar men komt geenen muil-ezeldrijver tegen, die niet zijn geweer aan den zadel van zijn graauwtje heeft vastgebonden, en zulks is geenszins geschikt om den reiziger gerustheid in te boezemen.

Keeren wij naar de paardenmarkt van *Mairena* terug. Ik vond aldaar vele *gitano's* of heidens. De vrouwen hebben meer dan de mannen de oorspronkelijke trekken van dit ras behouden. Hare oogen zijn schalkscher, hare lippen dikker, en haar vel van eene donkerder kleur. De mannen schijnen zich meer in *Europa* te hebben *genaturaliseerd*.

Het gewaad der *gitana's* verschilt alleen in kleur van dat der *maja's*, in tegenstelling van welke zij geen schitterende kleuren altijd de voorkeur geven. Het zwart komt haar te treurig en te eentoonig voor; zij dragen gele japonnen met blaauwe schoenen, witte *mantilla's*, en zilveren loovertjes in haar zwart en ruw haar. De *gitano's* zijn in menigte op de paardenmarkten aanwezig. De paarden zwartverwen, hun tanden in den bek slaan, en op allerlei wijzen verjongen, ziedaar, het erfelijk ambacht der mannen, terwijl de vrouwen horoskoop trekken, zingen, dansen, en toonen, dat zij lange vingers hebben, wanneer zich slechts eene gunstige gelegenheid daartoe aanbiedt.

De Spaansche *gitano's* verschillen van de Napolitaansche *zingaris*, en van de andere heidens, doordien zij geen zwervend leven, als dezen, leiden. Zij zijn in de steden gevestigd, waar zij bijzondere wijken bewonen; ten minste is zulks te *Cordua* en te *Sevilië* het geval. Voor het overige verschillen zij niet van de andere, door *Europa* verspreide, heidens. Echter wil men hun eenen verschillenden oorsprong toekennen, en beweren sommigen, dat de Spaansche *gitano's* Mooren zijn.

De markt van *Mairena* wordt niet slechts door koopers en verkoopers, maar ook door toeschouwers bezocht. De saletjonkers uit *Sevilië* komen er te paard, als majo's gekleed; de dames begeven zich ook derwaarts, in rijtuigen, met vijf of zes muildieren bespannen; koopers en verkoopers, heidens en boeren, herders en stedelingen, bedelaars en nieuwsgierigen; allen, door elkander en op elkander, in eene smalle, stijle straat gedrongen, zijn aan de hitte der brandende zon blootgesteld en in eene dikke wolk van stof gehuld.

In het jaar 1837 bevonden zich meer dan 40,000 menschen op de jaarmarkt te *Mairena* vereenigd. Men zag er zelfs Mooren, van *Tanger*, in *Afrika*, gekomen, om rozenolie, dadels en Turksche muilen (*babouches*) te verkoopen.

Des avonds was het open plein, waar de jaarmarkt werd gehouden, met vuren als overdekt, en deze van verre aanziende, waande ik bijna een *bivouaquerend* leger te aanschouwen. Allen, weinigen uitgezonderd, sliepen in de opene lucht, en soupeerden daar ook, ten minste die wat te souperen hadden, en deze maakten geenszins de meerderheid uit. Eenige sneden roggenbrood met knoflook, een weinig olie en azijn en veel water, ziedaar hun' gewonen maaltijd. Ik heb geene drie groepen gezien, die vleesch aan het spit braadden. Ondanks de vruchtbaarheid van den Spaanschen bodem, moet het volk zich met de soberste spijzen behelpen. Eene familie *gitano's* trok mijne aandacht. Het groot aantal kinderen scheen een' trap van ouderdom daar te stellen, welke zich uitstrekte van de zuigeling tot den volwassene toe. Een tienjarig kind was slechts met eenige lompen bedekt; een halfnaakt meisje wiegde op haren schoot een kind van twee jaren, dat geheel naakt was. De moeder gromde, bij het vuur op hare hurken gezeten, terwijl de vader eene sigaar rookte, bestemd om het avondeten te vervangen.

Men had zich op eene Schotsche heide gewaand, indien de nacht koeler, en de sterren minder flikkerend waren geweest. De cactussen, die alom hunne breede bladen verspreidden, en de welriekende geur der oranjebloesems konden ook geenen twijfel overlaten, dat men zich in het zuiden bevond. De helderheid van den hemel en de verbazende groeikracht schijnen den Spanjaard te beschimpen en hem zijne traagheid te verwijten.

De Spaansche paarden, oudtijds door PLINIUS, POMPONIUS MELA en SILIUS ITALICUS met lof vermeld, zijn thans zelfs niet meer, wat zij in de middeleeuwen waren. HERRERA, in zijne verhandeling over den landbouw, zegt, dat een Spaansche ruiter met zijne wapenen en den zadel drie à vier centenaars woog; onder zulk een gewigt legde het paard zware ritten af en stond eenen veldslag door. Thans zou men geenen Andalusischen klepper vinden, in staat zulk eene vracht te dragen.

Het ras is niet alleen verbasterd, maar zelfs in getal verminderd. Een schrijver, uit den tijd van PHILIPS IV, beweert, dat *Spanje* den Koning zeventigduizend paarden kon leveren. Thans heeft het bestuur veel moeite om de kavallerie op de been te houden, en de Spaansche ruiterij is de slechtste van Europa. De zware kavallerie moet zich met lritten behelpen, op zijn best voor de ligte kavallerie geschikt, en wier krachten weldra uitgeput zijn.

Daar het gebruik der muildieren de oorzaak van dit gebrek is, heeft men menigmalen, doch te vergeefs, getracht hierin te voorzien. Eene wet van PHILIPS II verbood het rijden anders dan met vier paarden. Deze wet, onder zijnen opvolger in onbruik geraakt, werd door PHILIPS IV weder ingevoerd. Sedert werd dezelve door al de Spaansche vorsten gehandhaafd; doch zij mogten er nogtans niet in slagen om het paardenras deszelfs alouden luister terug te geven. Ondanks alle hinderpalen heeft het muildier in Spanje gezegepraald.

…aker hebbende laten vallen, hebben elk een schot het Russisch vaartuig gekregen, en zijn verpligt ge… die ankerplaats te verlaten. Men vraagt of Engeland …en geduldig als de zaak der *Vixen* zal aanzien.

De laatste tijdingen uit Algiers zijn vrij verontrustend. …velmoed van Abd-el-Kader neemt dagelijks toe; hij be… …de volkstammen, ontvangt derzelver hulde, legt be… …gen op, mishandelt degenen, die zich voor de Fran… …genegen toonen, en vermoordt de Kolonisten, die on… …tig genoeg zijn, zich op goede trouw te verwijderen. …schijnt, dat deze Arabier geenen geregelden oorlog …, doch het meest mogelijke kwaad aan de onder… van Frankrijk wil doen. Men verwondert zich niet …it gedrag van Abd-el-Kader, wanneer men de Britsche …aden leest, en let op derzelver uitvallen tegen Frank… …er zake van de bezetting van Algiers.

…onne 18 Feb. Don Carlos bevond zich den 15 te Azcoi… werd door het slechte weder genoodzaakt aldaar te …even. Het opperhoofd van den staf is naar Navarra …kken, alwaar Espartero zijne krijgsmagt bijeenbrengt. …ns tijdingen uit Estella, dd. 13, hebben 2,000 Christi… Viana verlaten, om zich van Bergota, een versterkt … op 1½ uur afstands en door slechts 50 Carlisten ver…d, meester te maken. Twee in tijds aangerukte batal… Carlisten hebben de verovering van de kerk, waarin de …an verschanst waren, belet. De Christino's zijn op … teruggetrokken; men zegt, dat de Carlistische opper…den Sanz en Carmona te Estella zijn aangekomen.

…rt. Corresp. Bayonne 18 Febr. Wij vernemen, dat 8 Carlis…e bataljons, onder de bevelen van Guergué, komende …almaceda, Tolosa voorbij getrokken zijn, om zich naar …a te begeven. Zij voeren twee stukken geschut met … behalve deze bevinden zich op dat punt 20 bataljons …eskadrons. Men gelooft algemeen, dat de vijand voor…ns is, eene tweede expeditie te doen vertrekken, welke … moet achterhalen. De Christino's hebben Urdach Zugar…ndi, Lesaca, Vera en andere stellingen aan de uiterste …gen, versterkt.

SPANJE.

…drid 13 Febr. De heer Mendizabal heeft heden als af…ardigde in de zitting plaats genomen, daar Gomez Pardo … deze plaats heeft afgestaan.

…Kamer vervolgde in die zitting hare discussiën over …nishoudelijk reglement. De post van Andalusië is …r aangekomen. Vele troepen waren uit Seville, Gre… en Malaga getrokken, om zich aan het hoofdkwartier …het reserve leger aan te sluiten.

… 14 Febr. Men leest in een der Fransche morgenbla… de volgende particuliere correspondentie. Heden had …r eene vijfde bijeenkomst van de tot de gematigde …behoorende afgevaardigden, op last van het Ministerie, …s. De heer Ofalia had een voorstel van wet, betrekke… de tienden, geredigeerd, waarbij bepaald werd, dat de … in haar geheel in 1838 en 1839 betaald moesten wor… …Hij deed den gedeputeerden kennis geven, dat het hem …ogelijk was langer in zijnen post te blijven, indien dit …erp niet met aanzienlijke meerderheid werd aangeno… . De debatten daaromtrent waren hevig, doch de gedepu…len konden het niet eens worden. De heer Ofalia, van dien …g onderrigt, deed des avonds den raad bijeenkomen, en … verklaard, dat hij niet langer aan het hoofd der zaken …e blijven, ten gevolge waarvan hij, de minister van Oor… en de minister van Justitie hun ontslag aan H. M. de …ogin hebben ingediend; aan den heer Cordova heeft … het presidium van den raad opgedragen; deze keer … hij zulks aangenomen, op voorwaarde, dat hij een ka… zal mogen daarstellen uit mannen naar zijne keuze. Hij …ert de portefeuille van Oorlog, onder voorwendsel van …chen hem en Espartero bestaande oneenigheid, doch … ziet wel, dat dit maar een voorwendsel is, om geenen …genoot van Ofalia te zijn, die, naar het schijnt, tot …nt te Parijs is bestemd. (De dagbladen van Madrid, dd. … maken echter van bovengemelde tijdingen geen gewag).

… Volgens het officiëel opgemaakt rapport, aangaande het …ht van Belascoain, werd het verlies der Carlisten op …dooden en 39 krijgsgevangenen geschat, bij de eerste …oeting tusschen Uterga en Legarda; en op 80 dooden …120 krijgsgevangenen, bij het gevecht omstreeks het dorp …coain. De troepen van H. M. zijn den Arga doorgetrok… tot aan hun middel door het water gaande. De bevel…ber zelf bestuurde den aanval; de vijand, door deze …moedigheid ontrust, is op de vlugt gegaan en heeft de …rij, een kanon, een mortier en krijgsbehoeften, waardoor …rug verdedigd werd, verlaten. Nadat zij het fort Caiza be…igd en hetzelve benevens de brug hadden laten sprin… is de generaal Leon met deszelfs artillerie, krijgsge…enen en twee aan den vijand ontnomene stukken te …eluna binnen getrokken. De troepen van H. M. de Ko…in hebben 15 dooden en 70 à 80 gekwetsten.

ITALIE.

…pels 4 Febr. Tusschen Z. M. den Koning en Hoogstdeszelfs …der Anton bestaan sedert eenigen tijd onaangenaamhe… …daaruit voortspruitende, dat de laatste de hem toege… apanage, van 220 ducaten, te gering acht en eene …dere toelage verlangt. Om hem tevreden te stellen wilde … hem tot overste van een regement kavallerie benoemen, …er voorwaarde, het kommando daarvan in persoon op zich …emen. Hij heeft zulks echter geweigerd, en zich ontevre… naar zijne Meijerij bij Legula begeven, alwaar hij zich met …delijke bezigheden onledig houdt.

…lorence 4 Febr. Sedert eenige dagen houdt eene kom…ie zich onledig met het plan, om eenen spoorweg van … naar Livorno en eenen kleinen zijtak naar Pisa aan te …en; de reeds gemaakte ontwerpen en begrootingen ge… de beste hoop, aangezien het dagelijksch vervoer van …deren van hier en Livorno een millioen pond bedraagt. …nneer men nu het getal reizigers daar bij berekent, zoo … de onderneming niet anders dan gunstig uitvallen. De …te van den weg tusschen Florence en Livorno zal 54 Ita…nsche mijlen bedragen en digt langs Pisa gaan. De ont…ding van eene rijke kolenmijn in Toskanen verhoogt de …de verwachtingen.

RUSLAND.

…Petersburg 10 Febr. Op den 23 Jan. hadden te Char…, Kieff, Kamenetz, Podolek, Chitomir, Chotin, Ogrejeff, …k, Suosha, Obojani, Kischneff, Soroka en Bar, meer of …der hevige, aardbevingen plaats; de sterkste was die te Chotin, alwaar dezelve 4 minuten aanhield en bijna alle gebouwen beschadigde; ook te Kischneff was zij zoo hevig, dat de bewoners uit vrees hunne woningen verlieten.

Uit het dorp Tchumai, in den Tomkischen kreitz, deelt men mede, dat aldaar het volgende natuurverschijnsel is opgemerkt. Van den 13 December af vertoonden zich, bij afwisselende luchtsgesteldheid, neveldampen, sneeuw-vlagen, wervel-winden, geruisch in de lucht en andere teekenen van verandering in den dampkring. Op den 23 December, des avonds ten 9 ure, viel, bij stil weder, stofregen, terwijl de thermometer op het vriespunt stond, welke regen echter zoodanig toenam, dat hij gedurende den ganschen nacht aanhield, en de sneeuw op de straten en die van het Altai-gebergte deed verdwijnen. Het ijs op de rivier Ki was met 8 duim water bedekt; op den 25sten viel wederom sneeuw, de thermometer begon te dalen en den volgenden dag stond dezelve 24° vorst.

Warschauw 13 Febr. Van de grenzen meldt men het volgende: Onze handelsbetrekkingen zijn nog altijd dezelfde, en de uitzigten voor de toekomst worden niet helderder. De door Pruissen genomen represailles, welke hoofdzakelijk het transito regt der granen betreffen, hebben onze handelsbetrekkingen bijna geheel vernietigd. Gaarne zouden wij nog eenen zoodanigen, onder de nieuwere volken hoogstzeldzamen, toestand met geduld verdragen, wanneer wij met zekerheid durfden verwachten, dat daaruit voor de huishouding van staat, in het toekomende, meer gewenschte gevolgen zullen voortvloeijen.

STADSNIEUWS.

Heden morgen is er brand ontstaan in een der schoorsteenen van een huis, op de Keizersgracht, nabij het Molenpad, welke echter gelukkiglijk zonder hulp van brandspuiten is gebluscht geworden.

Tot de afgifte van benoodigde extracten, wegens geboorte, huwelijken of overlijden, ten dienste der Nationale Militie, ten einde het regt van vrijstelling te doen gelden, zal gevaceerd worden den 27 Februarij, 3 en 6 Maart.

BEVALLEN. 22 Febr. J. W. C. Hooglandt, geb. Wiselius, D.

OVERLEDEN. 19 Febr. J. Henke, geb. Biesman, 56 j. — 20 Febr. M. H. Wansing, 73 j. — J. C. de Valk, geb. Hansen, 28 j. — 21 Febr. J. S. C. T. Willet, geb. Claasen, 44 j. — J. Trumpi, 54 j.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	Amsterdam, 24 Februarij, 4½ ure. volg. de Soc^t. tot nut des Obligatiehandels.			volgens de Effecten-Societeit.		
	van	tot	gebleven	laagste	hoogste	gebleven.
Nederl. … Werkelijke Schuld a 2½	53¼	½	5/16	53 5/16	»	»
Dito … » 5	101½	102	101¾	101¾	⅞	¾
Uitgestelde dito … »	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten … f	22½	¾	11/16	22 11/16	»	»
Amortisatie-Syndic. » 4½	94¾	95	94⅞	94 13/16	⅞	⅞
Dito … » 3½	77¾	78¼	78	78	»	»
Handel-Maatschappij » 4½	178½	179	178¾	178⅝	¾	⅝
Nieuwe dito … » 4½	100	½	¼	100¼	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	99¾	100¼	100	100	»	»
Entrepôt-Dok … » 4½	99¾	100	99⅞	»	»	»
Oost-Ind. Leening. » 4	»	»	»	»	»	»
Dito … » 5	99½	¾	⅝	99⅝	»	»
Aandeelen Kansb. » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem »	»	»	»	»	»	»
Dito Rotterd. »	»	»	»	»	»	»
Frankr. … Inschrijving G. B. » 3	»	»	»	»	»	»
Engeland. Dito … » 3	»	»	»	»	»	»
Spanje. … Leening *Ardoin's* » 5	18	½	5/16	18 5/16	»	»
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	»	»	»
Passive … »	»	»	»	»	»	»
Deferred … »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	5½	¾	⅝	5⅝	»	»
Engelsche dito … »	»	»	»	»	»	»
Portugal. Oblig. te Londen … » 3	»	»	»	17½	»	»
Napels. … Certific. bij *L.* & *B.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc.* & *Co.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen … » 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavolieren* 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs … » 3½	»	»	»	»	»	»
Rusland … *H.&C.* 1798, 1816. » 5	105¼	½	⅜	105⅜	»	»
Dito 1828, 1829. » 5	105½	106	105¾	105¾	»	»
Dito 1831, 1833. » 5	97¼	¾	½	97½	»	»
Oblig. te Londen … » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg … » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr in Assign. … » 6	»	»	»	»	»	»
Certific. van dito … » 6	69¼	½	⅜	69⅜	»	»
Polen. … Aandeelen à fl. 300. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. » »	139¾	140¼	140	140	»	»
Pruissen. Dito R. 50. » »	»	»	»	»	»	»
Neg. Londen 1830. » 4	»	»	»	»	»	»
Oostenr. … Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek … » 5	102	½	¼	102¼	»	»
Dito … » 3	»	»	»	»	»	»
Dito … » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen … » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll&Co.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito … » 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
Denemark. Oblig. te Londen … » 3	»	»	»	»	»	»
Brazilie. Dito dito … » 5	»	»	»	»	»	»
Louisiana. *Hope* & *Comp.* … » 5	»	»	»	»	»	»
Darmstadt Aand. bij loting … » f	»	»	»	»	»	»

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

Parijs, 22 Februarij.

Inschrijving.	5 pCt.	109.85.	Ardoin …	5 pCt.	19⅛.
dito	3 »	79.75.	Pasieve …		4⅛.
Bank-Actiën …	fr.	2655.	Napels, *Falcon.*	5 »	99.15.

Het schijnt dat de speculanten op rijzing, van den stilstand des handels gebruik willen maken, om den koers der 5 pCt. te doen stijgen; dezelve werden heden à 109.90 en 109.85 verhandeld; 3 pCt. waren zeer gevraagd à 79.85. De speculanten wachten, alvorens zich in nieuwe speculatiën te begeven, de stemming der Kamer over de geheime Fondsen af, ten einde het lot van het Ministerie te kennen. In vreemde Fondsen was weinig handel; naar Spaansche was eenige vraag, en hebben dezelve zich ½ pCt. in prijs verbeterd. Na de beurs 3 pCt. 79.77½ à 79.80.

Antwerpen, 23 Februarij.

België …	5 pCt.	102¼.	Ardoin …	5 pCt.	18⅝.
dito	4 »	98⅝.	Uitgestelde …	»	5¾.
Holland. …	2½ »	53¼.	Napels, *Falcon.*	5 »	93¼.
Losrenten …	5 »	99½.	Rome A°. 1834	5 »	99¾.
Metaliek …	5 »	106⅛.	Denemarken …	3 »	74.
Partialloten …		f 446.	Pruiss. Loten …		f 112¼.
Loten fl. 500 …		f 723.	Nassau Loten …	»	f 22½.
Pol. Lot. fl. 300 …	»	119½.	Darmst. Loten …	»	22⅞.
dito 500 …	»	139½.	Russ. Frans. Aand.		f 247.

De daling van Parijs van den 21, had alhier geenen invloed, en zijn Ardoins, met weinig affaire, [illegible] de prijs tot 18 3/16 g., en blijft ten slotte 18⅝ koers op maandag. In Brazilianen is niets gedaan, à 74¾ werden dezelve kontant aangeboden. In Russisch-Fransche Aandeelen en Nassau Loten weinig handel en geen variatie. Ten ½ ure waren de Parijsche koersen van den 22 nog niet bekend.

Brussel, 23 Februarij.

3 ure: Spaansche Fondsen waren geheel verlaten, en heeft de rijzing te Parijs geenszins op dezelve geinfluenceerd, de koers blijft 18⅝ geld.

Frankfort a/M., 21 Februarij.

Metaliek …	5 pCt.	106 11/16.	Pol. Lot fl. 300.	»	68¼.
dito	3 »	81½.	dito. 500.	»	79⅝.
Bank-Actiën …		1737.	Holland …	2½ »	53 11/16.
Loten fl. 500 …	»	121⅝.	Syndic …	4½ »	95¼.
Darmst. Loten.		f 63½.	dito …	3½ »	78⅜.
dito	»	23.	Spanje Ardoin.	5 »	11⅛.
Pruiss. Loten …	»	64⅝.	Portugal …	3 »	17.

Van Oostenrijksche Fondsen waren 3 pCt. Metaliek, en Loten à fl. 500 tot hoogeren koers gevraagd; voor Hollandsche en Spaansche Fondsen konden, ten gevolge van den hoogeren Londenschen koers, mede beter prijzen …edingen.

Berlijn, 19 Februarij.

Pruiss. Leen …	4 pCt.	102⁵/₆.	Pol. Lot. fl. 300		68⅜.
Loten dito …		64²/₃.	dito 500		79⅛.
Metaliek …	5 »	109¼.	Holland …	2½ »	52¹¹/₁₆.
dito …	4 »	104.	Kansbilletten … / Restanten …		3¹/₁₂
dito	3 »	83.			
Bank-Actiën …		982.	Napels, *Falcon.*	5 »	94.
Loten fl. 500 …		124⅛.	dito Londen.	5 »	103⅝.
Rusl. Hamb. …	5 »	108.	Denemarken …	3 pCt.	75½.
dito Londen …	5 »	113¼.	Nassau Loten …		12¼.
dito 1831 en 33	5 »	103⅝.			

Van vreemde Fondsen was de handel, bij iets lagere koersen, zeer onbeduidend.

Weenen, 17 Februarij.

Metaliek …	5 pCt.	106⅞.	Bank-Actiën …		f 1438.
dito	4 »	101, ¼.	Loten à fl. 500 …	pCt.	121¼.
dito	3 »	81.			

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 24 Februarij, 1838.

De handel in Fondsen was heden weder algemeen zeer onbeduidend. Hollandsche, en Aand. Handel-Maatschappij geheel als gisteren. Spaansche hebben zich, niettegenstaande derzelver prijsverhooging te Parijs, alhier slechts weinig in prijs verbeterd. In 3 pCt. Portugesche was, tot den genoteerden koers, eenige affaire, en blijven alzoo biedend. In overige, als ook in Zuid-Amerikaansche, geene bijzondere handel of variatie.

Losrenten 5 pCt. 99. Uitgelotene Kansbilletten A°. 1846. f 311. Columbia 6 pCt. à £ 100. 20, 19 15/16. Peru 6 pCt. 13¼. Oude Mexico 5 pCt. 20¼. dito 6 pCt. 24. dito Uitgestelde 6 pCt. 23¼. Nieuwe Mexico 5 pCt. 27¼, ⅛. dito Uitgestelde 9⅞. Coupons Columbia onb. f 3 7/16.

Koers van het Geld. Beleening 2½. Prolongatie 2¼, ½. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure. Integralen 53 5/16. Hand. Maatsch. 178⅝, ¾. 5 pCt. Ardoins 18¼, 5/16.

PRIJZEN DER COUPONS.

Oost. Met. Coupons à fl. 25. f 29.70. Napelsche dito à 12½ Duc. f 24.20. Fransche dito à 60 Franc. f 56½. Eng. Pruissen p. £st., dito Napels, dito Denen, dito Russen f 12.02½. Hamb. Russen pr. Roebel. st. 30. Pruisische Thaler pr. Thaler 34½. Mandaten van Zilveren Roebels st. 36⅝, ¾. Dito van Papieren dito st. 10⅞. Uitgel. Eng. Nap. £ 100. f 12.02½.

Heden zijn 37 vaten Maryland Tabak verkocht.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

KOPENHAGEN, het Nederl. kofschip *Meinsina*, Kapt. W. F. Kniper, da Costa en Buens.

LISSABON, het Ned. gek. sloepsch. *de Hoop*, Kapt. Klaas Haasnoot, Jan Daniëls en Z. en Arbman en Coopman de Wit en Lenaertz.

BATAVIA, het gek. tweedeks barkschip *Theodora en Sara*, Kapt. Jan Schut, B. D. Bosscher.

BATAVIA, het gek. driedeks fregatschip *Flevo*, Kapt. H. T. Amsberg, Jan Corver en C°. en d'Arnaud en C°.

LUBECK, het smakschip *Meinsina*, schipper D. D. Klontje, Hendrik Gullen.

St. PETERSBURG, het Nederl. kofschip *Maria Theresia*, Kapt. C. H. Uil, Coopman en de Wit en Lenaertz, F. Smit, de Vries en C°. en F. der Kinderen.

ST. PETERSBURG, het Nederl. kofschip *Geerdina*, Kapt. Eilt Alberts Doewes, Wed. J. Salm en Meyer en H. A. Hespe.

LISSABON, het Ned. gek. schoonerkofschip *de Harmonie*, Kapt. A. v. d. Meyden, Coopman en de Wit en Lenaerts, en J. Daniëls en Arbman.

NEWYORK, het gek. tweed. fregatschip *de 3 Vrienden*, Kapt. Jan Sipkes Feykesz., d'Arnaud en C°.

SURINAME, het gezinkt schooner kofschip *de Zeevaart*, Kapt. K. J. Haasnoot, B. D. Bosscher.

Scheepstijdingen.

Het schip *Wilhelmina Fredrika*, Bodeman, lag den 19 Dec. te Suriname n. Curaçao zeilklaar.

Het schip *Hofnung*, Caspers, lag den 14 Febr. te Bayonne zeilklaar n. Gend.

Het schip *Catharina*, Mulder, van Oleron n. Alkmaar, is den 17 Febr. te Boulogne binnengeloopen.

Den 11 Jan. was op 1° 15′ N. Br 19° 30′ W. L., het schip *Nassau*, Kapt. E. Visser, van Amsterdam n. Batavia; hetzelve was, volgens brief van den Kapitein, alstoen met een gunstige gelegenheid zeilende, en aan boord alles wel.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 23 Febr. N. O. — Niets. Texel vol drijfijs.

HELVOET 23 Febr. O. — Niets.

BRIELLE O. — MAASSLUIS O. — Niets. Het ijs in den Stroom zit vast.

COPPENAME. 9 Nov. Meyer, Eensgezindheid, Amsterdam l. v. Suriname. — 13 Nov. Oldendorp, Jonge Hylke Tromp, dito dito.

St. MARTIN 13 Febr. Dik, Agatha, Oleron.

SURINAME 1 Dec. Kapt. Machielsen, Z. M. Fregat *Algiers*, Texel; heeft den 6 dito het kommandement van Z. M. Zeemagt, in de West-Indië, overgenomen.

STAND DER RIVIEREN.

De heden alhier aangekomene berigten maken nog van geenerlei belangrijke verandering in de gesteldheid van het ijs op onze Nederlandsche rivieren gewag. Het zit overal nog vast, doch hier en daar merkt men langzame afneming in dikte op. Zoo was bijv. de dikte van het ijs op de Maas nabij Heusden, den 22sten in de laatste vijf dagen van 37 tot 33 of 34 duimen verminderd. Bij Werkendam was het ijs den 21sten nog 26 of 30 duimen dik.

Te Emmerik was de Rijn den 21sten dezer weder 45 duim gevallen. Op onze Nederlandsche bovenrivieren blijft, zoo als uit de volgende opgave van den waterstand blijkt, het water vallende.

De Waal te Hulhuizen, den 22sten, 3,49 el, in het laatste etmaal 28 duim gevallen.

Het Pannerdensche Kanaal, den 22sten, 3,26 el, 20 duim gevallen.

De Nederrijn te Arnhem, den [illegible], 2,88 el, 22 duim gevallen.

De IJssel te Westervoort, den [illegible], [illegible] el, 20 duim gevallen; aan het Katerveer, den [illegible], 1,50 [illegible] duim.

De Merwe te Gorinchem, den [illegible], met hoog water, 1,66 el, 2 duim gevallen; den [illegible], met hoog water, 1,47 el, 16 duim gevallen.

De Lek te Vreeswijk, den 22sten, 2,07 el onder het noodpeil, 18 duim gevallen; te Schoonhoven, den [illegible] gevallen.

De Maas te [illegible]

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 23 Februarij.

KOFFIJ. De vraag naar Java blijft aanhoudend, en deze boon heeft eene nieuwe prijsverhooging ondervonden; ook de andere soorten worden ferm gehouden. Heden zijn 700 balen ordinaire Java en Cheribon, met zwarte boon, in de prijzen van 31 à 32½ cents verkocht.

KATOEN. 110 balen Georgia en 66 balen Suratte, zijn tot diverse prijzen afgedaan.

ROTTERDAM, 23 Februarij.

TABAK. 51 vaten Virginy Steelen zijn verkocht; men vermoedt, dat de prijs is *f* 10½.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

MARSEILLE, 17 Februarij.

Tarwe ter consumtie is goed prijshoudend, die in entrepôt is 50 cents gerezen; van laatste zijn 13,200 charges verkocht, waaronder 4,000, die naar Portvendre gescheept worden, en waarschijnlijk voor Spanje bestemd zijn. Onze tegenwoordige voorraad is 70,000 charges inlandsche en 30,000 charges vreemde in entrepôt.

ANTWERPEN, 23 Februarij.

Roode *Tarwe* aldoor weinig ter markt, wordt op 78 à 80 kilo op *f* 9½ à *f* 9¾ gehouden; voor witte is *f* 8½ à *f* 8⅝ op 75 kilo besteed; witte Zeeuwsche wordt op *f* 8¼ à *f* 8½ gehouden. *Rogge*, schaarsch, heeft *f* 6⅜ à *f* 6½ op 73, 74 kilo opgebragt; Polder *Garst* *f* 5½, Vriesche en Zeeuwsche ontbreken, eerste zou *f* 5⅛ à *f* 5¼, laatste *f* 5⅝ gelden. Inlandsche *Haver*, waarvan weinig voorraad is, wordt tot *f* 3½ à *f* 3¾ verhandeld; nieuwe Vriesche ontbreekt, oude wordt op fr. 13 p. kilo gehouden. Inlandsch *Koolzaad* ontbreekt, Noordsch is tot *f* 13 à *f* 13¼ aangeboden; Inlandsch *Lijnzaad* op *f* 10¾ à *f* 11 gehouden, Riga's op 110, 112 ℔ tot *f* 10¾ à *f* 11 aangeboden; zoo ook op hetzelfde wigt Petersburger tot *f* 11¼, Morchansky tot *f* 11¾; *Zaailijnzaad* is tot *f* 22½ à *f* 23 verkocht; *Hennepzaad* op *f* 7¾ à *f* 8 gehouden. *Raapolie* stil, *f* 61; *Lijnolie* *f* 51.

BRUSSEL, 23 Februarij.

Raapolie is slapper met weinig handel; *Koolzaad* wordt weinig aangeboden; *Koeken* prijshoudend.

MIDDELPRIJZEN EN REGTEN DER GRANEN.

De middelprijzen der inlandsche Granen, voor het geheele Rijk, over het tijdvak van den 20sten Januarij tot en met den 19den Februarij 1838, zijn geweest als:

Tarwe	pr. mud		*f* 6.64.
Rogge	»	»	» 4.80½.
Boekweit	»	»	» 4.31½.
Garst	»	»	» 3.39.
Haver	»	»	» 2.10.
Ongepelde Spelt	»	»	» 2.35.

Gedurende de maand Maart eerstkomende, zullen de regten op den In- en uitvoer van de onderstaande Graansoorten, bedragen als volgt:

Tarwe en gepelde Spelt	ink.	*f* 1.50,	uitg. vrij.
Rogge	»	» 0.75,	»
Boekweit	»	» 1.00,	»
Garst en Mout	»	» 1.00,	»
Haver	»	» 1.00,	»
Ongepelde Spelt	»	» 1.00,	»

DISSOLUTIE VAN COMPAGNIESCHAP.

Extract uit eene acte, ten overstaan van den notaris A. van Eeten, in date 16 Februarij 1838, tusschen Jacobus Antonius Wieffering, en Antonius Franciscus van den IJver alhier gepasseerd, houdende ontbinding der tusschen de comparanten, sedert primo Januarij 1826, bestaan hebbende compagnieschap voor den handel in Honig, Suiker en andere Waren, onder de firma van Weduwe W. Wieffering gedreven. Dezelve wordt gerekend, met ultimo December 1837 te zijn geëindigd, terwijl met de liquidatie der nog loopende zaken de tweede comparant alléén is belast, welke dezelve onder de firma van de Weduwe W. Wieffering zal bewerkstelligen.

BELASTINGEN.

(*Ingezonden*).

Ofschoon het noodzakelijke van het heffen van belastingen, ter bestrijding der onvermijdelijke staatsuitgaven, nooit door een gezond denkend wezen is betwist geworden, heeft men echter over de belastingen zelve steeds geklaagd. Nooit was er een tijd, waarin men deze niet overdreven vond; waarin men niet met eene geheime afgunst op de voorgeslachten staarde, die men waande, dat door geene of althans zeer geringe lasten gedrukt werden. Dat men *thans* evenzoo redeneert als *toen*, leert ons de dagelijksche ondervinding. Overal immers hoort men over het drukkende der opbrengsten jammerklagten aanheffen, terwijl elk u op het gouden verleden heenwijst, en u en zichzelven schijnt diets te willen maken, dat men in de dagen der vaderen «zonder middelen, groote zaken verrigten konde, maar dat die kunst thans verloren is geraakt.» Het onjuiste en ongerijmde dezer veronderstellingen is onlangs overtuigend aangetoond door den ongenoemden schrijver van een zeer belangrijk werkje, getiteld: *Over de Belastingen, het beheer der geldmiddelen, de Staatsonkosten en de bezoldiging der ambtenaren, staande de Republiek, der Vereenigde Nederlanden.* Amst. 1837, bij J. G. Bentinck. Wij hopen door een eenigzins uitgebreid verslag van dit werkje, de lezers van dit Nieuwsblad te overtuigen, dat, tijdens den Gemeenebest-gezinden regeringsvorm, in ons Vaderland, de staatsonkosten grooter, en de belastingen, over het geheel, drukkender waren dan thans; dat met de geldmiddelen dikwerf straffeloos op eene wijze gehandeld werd, welke tegenwoordig niet ongestraft zoude blijven, en dat de ambtenaren veel aanzienlijker inkomsten hadden dan in onzen tijd.

Nadat de bekwame schrijver ontleedt heeft, wat belastingen zijn, en in korte trekken het noodzakelijke en nuttige er van heeft aangetoond, (bl. 1—9.) geeft hij het doel van zijn werkje op, namelijk, om door hetzelve «eenig licht te zoeken te verspreiden over den toestand, waarin onze voorouders zich hebben bevonden, ten aanzien van het *beheer hunner geldmiddelen*, en de daartoe *geheven belastingen*; en wel voornamelijk, omdat daaromtrent geheel abusieve denkbeelden bij sommigen bestaan, en door anderen worden gevoed en verbreid. Het scheen hem (den schrijver) toe, niet geheel onbelangrijk te zijn, voor hen, die zich met zulk een onderzoek niet kunnen bezig houden, om zoodanige daadzaken verzameld te zien, als waarvan de kennis noodzakelijk is, ten einde voor te komen, dat in dezen wordt toegegeven aan het zoo overoud en schadelijk zwak van velen, om *van het oude alleen het goede te herdenken*, en *van het nieuwe alleen het gebrekkige op te merken*, waardoor het gevoel van eenzijdigheid ongelnk veld zou kunnen winnen, zoo wel als gebrek aan eensgezindheid, en aan vertrouwen in de bestaande inrigtingen en wetten, daaruit zouden kunnen ontstaan.»

Dit doel is allezins loffelijk, en indien bij het volgende onderzoek «weinig te roemen mogt gevonden worden op den *ouden tijd*, zal men gelieven te bedenken, dat het in dezen alleen op de naakte waarheid en den inhoud van wetten, staatsstukken en geloof verdienende geschriften kan aankomen.» De schrijver begint hierop zijn onderzoek met eene beschouwing der *Algemeene staatsonkosten der Republiek* (bl. 11—36). Teregt wordt vooraf het gebrekkige van de staatsinrigting van ons voormalig gemeenebest geschetst. «Het kortzigtige belangzoeken van 7 provinciën en 56, elk in het hare, bijna onafhankelijke steden, bragt dan ook zoo veel onheils mede, dat alleen het stadhouderlijk bestuur telkens verhinderd heeft, dat de geheele ontbinding van den staat daaruit, reeds van den beginne af, volgde.»

«Tegen de gebreken van de staathuishouding en inrigting der onderdeelen van den staat waren overigens geene afdoende middelen van herstel voorhanden, en de terugkeer tot de middeleeuwsche afzondering, vooral in zaken van financiën en beheer derzelve, door de kundigste staatsmannen als hoogstverderfelijk ingezien, zoo als nader zal worden aangetoond, nam zoo zeer de overhand, dat het bestaan van den staat, gedurende meer dan twee eeuwen, alleen door toevallige, bijkomende omstandigheden mogelijk is geworden. Het kan ook nu nog niet geheel onnut of zelfs onnoodig zijn, om daarop te doen letten, opdat alle welgezinden zich te meer tot gewoonte maken het algemeen belang, waardoor de bijzondere belangen alleen, op den duur, beveiligd en bevorderd kunnen worden, voor oogen te houden, en zich door geene bekrompene behartiging van plaatselijke belangen alleen te laten wegslepen.» (bl. 13).

Dit behartigen van plaatselijk- en eigenbelang was het inderdaad, dat gedurig in het voormalig gemeenebest de geldmiddelen in de grootste verwarring bragt. De bepalingen der *Unie*, ten aanzien der financiën en belastingen, werden van 1579 tot 1805 nooit ten uitvoer gebragt, hetgeen de bron was van gedurige onlusten, onwil en verschil. Er bestond geen bepaald stelsel van belasting, dat op vaste grondslagen of berekeningen steunde, en er heerschte eene groote ongelijkheid in het dragen der lasten. Immers het blijkt, dat de provincie Holland, gedurende het bestaan der *Unie*, minder heeft bijgebragt dan behoorde, terwijl Zeeland daarentegen steeds te veel is bezwaard geweest (bl 21). Er heerschte eene algemeene zucht om de wetten te ontduiken en zich aan de benoodigde bijdragen en lasten te onttrekken, zoo bij particulieren als bij de regering van provinciën, steden en corporatiën, en om zich alzoo ten koste van anderen te bevoordeelen (bl. 20). Ja, het eigenbelang ging zóóver, dat men er niet tegen opzag om meer dan eens het nationaal crediet daaraan op te offeren, hetgeen de schrijver door bewijzen staaft (bl. 24 in de noot). De provinciën legden willekeurige belastingen op de traktementen van de ambtenaren der generaliteit, verhoogden eigenmagtig de munt, in spijt van het 12 art. der *Unie*, en verminderden den interest hunner schulden naar eigen goeddunken, terwijl overal schroomelijk misbruik werd gemaakt van de zoogenaamde *doode posten*. «Kortom, er werd geen middel ongebruikt gelaten, om zich zelven te bevoordeelen en de algemeene staatsonkosten te laten voor rekening van de overigen, (waartoe eene afdoende gelegenheid werd gevonden in het niet bewilligen van noodige uitgaven, zoo als somtijds eene enkele provincie deed, hoewel al de andere de noodzakelijkheid of het nut daarvan inzagen en toegestemd hadden,) en eindelijk ook nog de toegestane uitgaven niet bij te brengen, zelfs in tijden van hoogen nood» (bl. 26). Geen wonder derhalve, dat bij zoo vele misbruiken en zulk een gebrekkig bestuur 's lands kas zich steeds in een' ellendigen toestand moest bevinden. In het midden der voorgaande eeuw beliep het jaarlijksch deficit van de provincie Holland ongeveer drie millioen; daarenboven waren *gedurende den vrede* van 1728—40 nog bij de negen millioen schulden gemaakt, die sedert tot 1750 met nog ongeveer twee en zestig millioen vermeerderd werden, en zulks ondanks de vrijwillige gift in 1748, welke meer dan vijftig millioen had opgebragt, en de verpachte middelen omstreeks tien millioen 's jaars beliepen (bl. 19 en 33 in de noot.)

Deze schuldenlast, wiens wrange vruchten wij nog smaken, was niet alleen het noodlottig gevolg van verkeerde inrigtingen, maar ook van nuttelooze en overbodige uitgaven. Immers, spaarzaamheid in de administratie kende men niet, om slechts iets te noemen, de schrijfloonen alleen van de griffie van Hunne Hoogmogenden, bedroegen in 1785 *f* 100,756; terwijl als bezuiniging werd voorgesteld, dat de opvolger van den griffier op een jaarlijksch voordeel van *f* 30,000 zoude *gereduceerd* worden. Het bleek uit de zoogenaamde *post- en bodeloonen*, dat het niet zelden gebeurde, «dat voor het brengen van een' enkelen brief, meer dan honderd guldens moest worden betaald, niettegenstaande daarvoor, wanneer hij met den post verzonden was, slechts weinige stuivers zouden betaald zijn» (bl. 27.) Zoo groot was het traktement van den ontvanger-generaal, dat men voorstelde, behalve de profijten, het op *f* 20,000 te verminderen. De griffier van Hunne Hoogmogenden had meer inkomsten dan in 1836 al de ministers van onzen Koning te zamen (bl. 28.) Ja, zelfs de Landsdrukker had toen nagenoeg zoo groote profijten. Commisen-generaal van de convooijen en licenten hebben tot *f* 96,000 's jaars genoten; eene som, welke tegenwoordig al de gouverneurs der provinciën te zamen niet eens genieten. (bl. 182.) «Er bestaan thans geene posten meer, waarvan de opbrengsten bij *tien duizenden gulden 's jaars* kunnen opgegeven worden; posten als die van den thesaurier-generaal, den ontvanger-generaal der *Unie*, de Raden fiscaal der admiraliteit, hunne commisen-generaal en vendumeesters, de hoofdschouten, baljuwen of hoofdofficieren van Amsterdam, en andere groote steden: waar thans de policie en justitie, oneindig veel beter, door directeurs en kommissarissen van policie, door zelfs veel te gering bezoldigde regters en officieren bij de regtbanken, worden gehandhaafd, zonder eene enkele dier schandelijke praktijken, waarbij zielverkoopers en dergelijken bescherming zochten te verkrijgen, vreemdelingen voor geld uitgeleverd of van hunne vrijheid beroofd, of tot matrozen gedwongen, en zoovele andere schandelijke daden bedreven werden, ten gevolge van de eerlooze praktijken van onderhoorige handlangers der toenmalige justitie, welke, door de algemeene gewoonte om van alles geld te maken, tot de diepste onzedelijkheid vervielen, terwijl door sommigen en op sommige plaatsen, voor de veiligheid der ingezetenen niet gewaakt werd, omdat alle middelen van toezigt te zeer bezig gehouden werden, om te vigileren op datgene, wat geld aanbragt. Wanneer tegenwoordig rijke personen de wetten overtreden wordt de wet gehandhaafd, zoowel als ten aanzien van minvermogenden. Nooit hebben onze voorouders geweten, (en zelfs onder de leus van *vrijheid, gelijkheid en broederschap — of de dood*, was men er verder af dan ooit), dat ware vrijheid onmogelijk is, zonder gelijkheid voor de wet. Die vrijheid is ons eerst sedert 1813 verzekerd.» (bl. 28, 29). En inderdaad, het is bekend, dat, tijdens het gemeenebest, de executie der wetten wel degelijk de schandelijkste ongelijkheid daarstelde, ten behoeve van rijken en aanzienlijken; dat de wetten, door onbepaalde uitdrukkingen, de willekeur vrijelijk toelieten, en zelf meestal *arbitraire straffen* bepaalden, terwijl de regenten niet alleen den loop der justitie voor hun zelven en hunne gunstelingen konden stremmen, maar zelfs de hoven van justitie meer dan eens met de daad hebben belemmerd en bepaaldelijk verhinderd, aan de geregtigheid haren loop te laten. (bl. 29, in de noot).

Overgroote sommen, die in 's lands schatkist moesten vloeijen, werden de buit der aanzienlijke familiën, die alles, zooveel mogelijk, zich toeëigenden. Lang bleven zij in het bezit van de opbrengsten der posterijen, en de kleine stedelijke ambten leverden hun steeds eene bron van geld op. De voordeeligste dier ambten behielden zij voor zich zelven en lieten die, om klein loon, waarnemen; van het begeven van andere posten trokken zij onbehoorlijke voordeelen, bezwaarden ze met lastige uitkeeringen ten behoeve hunner magen, of gaven ze veeltijds aan vreemdelingen in plaats van aan burgers. Dit willekeurig en schandelijk gedrag gaf niet zelden aanleiding tot gemor onder de vertrapte natie en spoorde haar aan tot oproer en geweld. Doch dit genas het kwaad even weinig als de bepalingen der Staten van Holland, daartegen uitgevaardigd. De stedelijke regenten bekreunden zich hierover in geenen deele, en deze misbruiken eindigden eerst met de republiek zelve.

Aan het eigenbelang der gezaghebbers werden zelfs de belangen van handel en nijverheid misdadig en moedwillig opgeofferd, zoo als uit de vervoertariefen der beurtschepen en vrachtschuiten onwedersprekelijk wordt aangetoond (bl. 35).

Beloop der opbrengsten van de middelen en kosten van heffing derzelve, (bl. 36—68).

Men zegt, dat de belastingen van de republiek *bruto* 120 millioen opleverden, en hoewel de kosten van beheer en invordering zeer aanzienlijk waren, gelooft men echter, dat toch meer dan de helft dier som in de schatkist vloeide. (bl. 36). Toen de middelen nog in Holland verpacht werden, beweerde men, dat het onderhoud van de lieden, door de pachters ter invordering gebezigd, hun zoo veel kostte, als *een leger van* 60,000 *man* aan den staat zou gekost hebben, en dat in de provincie Holland ter naauwernood *een vierde* van hetgeen het volk opbragt, in 's lands schatkist kwam. Hierop toont de schrijver uitvoerig aan, het gebrekkige en nadeelige van heffing der middelen door pachters (bl. 40—48), en hoe bijzonder drukkend zij voor het volk was, dat daardoor *vier maal* zoo veel opbragt als onder een beter bestuur noodig zou zijn geweest, (bl. 45). Deze jammerlijke inrigting duurde voort tot 1748, en in eenige provinciën zelfs tot 1805. «Eene vergelijking van de algemeene begrooting van het laatstgenoemde jaar, de allerlaatste, betrekkelijk het oude stelsel van belastingen, met de staatsbegrooting van 1836 (bl. 49—57), doet overtuigend zien, dat de toenmalige administratie oneindig kostbaarder was dan de tegenwoordige, en van daar, dat de begrooting van 1836 ruim *f* 182,000 *minder* beloopt dan die van 1805. Wanneer men nu in het oog houdt, dat op de begrootingslijst van 1805 niet eens onderscheidene groote bezoldigingen, onkosten en dergelijke gebragt zijn, dan kan men zonder veel moeite opmaken, dat er te voren verscheidene tonnen gouds 's jaars meer werden besteed dan tegenwoordig, tot het beheer der middelen en ontvangsten (bl. 58).

«De administratie was daarbij veel omslagtiger en doelloozer dan thans, en de bron van grove dwalingen, vergissingen en verwarring wordt door onloochenbare getuigen bevestigd (bl. 58—59). De ambtenaren, zelfs van den eersten rang, maakten geene zwarigheid om geschenken, fooijen en dergelijke aan te nemen, en zoodanige ongeoorloofde handelingen te bedrijven, als men aangeteekend vindt, en die heden ten dage door gestrenge strafbepalingen worden gewraakt.» (bl. 64.) De schrijver, die niets stelt zonder bewijzen bij te brengen, staaft dit door onderscheidene voorbeelden (bl. 64). Ja, het kwaad was tot in de hoogste collegiën van staat doorgedrongen; elk greep, wat hij vangen konde, en bekommerde zich weinig over de wijze om zich ten koste van den staat te bevoordeelen; zoodat de Fransche gezant d'Estrades betuigde: «dat hij maar vier lieden hier te lande kende, die niet om te koopen waren, te weten: de beide de Witt's, Beverningh en van Beuningen.» De straffen tegen ambtenaren, die hunnen pligt verwaarloosden, schijnen zeer matig geweest te zijn. Althans in 1636 werd bij een enkelen ontvanger in Vriesland een te kort van ten minste *f* 170,000 bevonden, verlies van zijn ambt was zijne eenige straf (bl. 59). (*Het vervolg hierna*).

LIJST DER PERCEELEN,

Welke op Maandag den 26 Februarij 1838, in het Heeren-Logement te Amsterdam, zullen geveild worden.

N. 1. Een Huis en Erve, op de Botermarkt, tusschen de Utrechtsche Straat en Amstelstraat, in Wijk 60, N. 5891, benevens een Pakhuis en Erve, met apart verhuurd wordende Pakzolders, en zijnde het onderste gedeelte thans ingerigt tot eene *Vauxhal* of *Danszaal*, naast het in dezen gemelde Perceel, in Wijk 60, N. 5890.

N. 2. Een Pakhuis en Erve, op de Botermarkt, tusschen de Utrechtsche en Amstelstraten, in Wijk 60, N. 5887.

N. 3. Een Winkelhuis en Erve, in de Bakkerstraat, bij den Binnen-Amstel, in Wijk 28, N. 4727.

N. 4. Een Huis, benevens eene groote Plaats, bevorens geweest twee Huizen, alles annex bij elkander, en van ouds gerenommeerd *Logement*, genaamd DE HAAS, op het Water en hoek van de Papenbrug en Papenbrugsteeg, in Wijk 5, N. 1304, 1305 en 1306.

N. 5. De Opstal van het *Comédie-Locaal*, bekend onder den naam van HET HUIS IN HET BOSCH, thans genaamd KUNST-GENOEGEN; de Opstal van een Huis, alsmede de Opstal van een Gebouw, tot het houden van eene Koffijkamer, en verdere Getimmerten, staande bij elkander (op Stads Grond) in de Weesper-Kerkstraat, bij de Fransche Manège, in Wijk 13, N. 6294, beslaande te zamen eene oppervlakte van 977 Nederlandsche Ellen.

N. 6. Een Huis, Achterhuis en Erve, op den Nieuwezijds Achterburgwal, op den hoek van en in het Keizerrijk, in Wijk 24, N. 3147 en 3148, Kadastrale Sectie F, N. 1754 en 1755.

N. 7. Een Huis en Erve, op den Nieuwezijds Achterburgwal, bij het Keizerrijk, in Wijk 24, N. 3146, Kadastrale Sectie F, N. 1756.

N. 8. Een Huis en Erve, met apart verhuurd wordend Bovenhuis en Kelder, in de Utrechtsche Dwarsstraat, bij de Utrechtsche Straat, in Wijk 59, N. 5702, Kadastrale Sectie I, N. 3812.

N. 9. Een Huis en Erve, met apart verhuurd wordende Bovenkamer, in het Keizerrijk, in Wijk 24, N. 3149, Kadastrale Sectie F, N. 1753.

N. 10. Een Huis en Erve, met twee apart verhuurd wordende Bovenkamers, in het Keizeerijk, in Wijk 24, N. 3151, Kadastrale Sectie F, N. 1751.

N. 11. Een Huis en Erve, met apart verhuurd wordende Bovenkamer, op de Pijpenmarkt, in de Melkmeisjessteeg, in een Slopje, in Wijk 25, N. 3309, Kadastrale Sectie F, N. 2034.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op 15 Maart, te *St. Michielsgestel* bij 's Bosch: Het afbreken der oude en opbouwen eener nieuwe kerk voor de R. C. aldaar, benevens het herstellen van den toren, met de leverantie der materialen.

Op 2 Maart, te Kortenoord: Het eenjarig onderhoud van, met de vereischte leverantiën en vernieuwingen aan de reeds daargestelde en voltooide molens, sluis- en brugwerken, mitsgaders het uitvoeren van eenige aardewerken voor de aangelegd wordende droogmakerij van den Zuidplas in Schieland, ingaande met den 1 Jan. 1838, in twee perceelen. Bestek aan het Gouvernement van *Zuid-Holland*, en op de gewone plaatsen.

Op 9 Maart te *Maastricht*: 1°. Het bouwen eener affûitloods en een constructiewinkel. 2°. Het maken van twee paar poort- of barrieredeuren.

Schouwburgen, Concerten,

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Maandag 26 Februarij 1838: DE NEVEN: Blijspel in vijf bedrijven, gevolgd door: JENNY OF HET GEHEIME HUWELIJK, Groot Ballet-Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*.

Ten Zes Ure op het Tooneel.

THEATRE FRANÇAIS.

No. 66 de l'Abonnement.

Mardi 27 Fevrier 1838: LA JUIVE, Grand-Opéra en 5 actes, d'Halévy, orné de décors et de costumes nouveaux.

On commencera à 6½ heures.

DEUTSCHES THEATER, *In der Amstelstrasse.*

Montag den 26 Februar 1838, (Zum vortheile des Herrn *Albert*): EURYANTHE, grosse, historisch-romantische Oper in 4 Acten von *Wilhelmine von Chézy*. Musik von *Carl Maria von Weber*. *Anfang um 7 Uhr.*

Text-Bücher dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Brouwer, N. Z. Voorburgwal, No. 165, und J. D. Gertner, Muiderplein, No. 53, wie auch an der Theater-Casse à 30 Cents zu haben.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.

Bijvoegsel tot den AVONDBODE *van* 26 *Februarij* 1838.

Extracten uit de Tweede Editie,

van MAANDAG 26 *Februarij* 1838.

NEDERLAND.

Amsterdam 25 Febr. Door den Directeur Generaal der Marine is ter kennis van de zeevarenden gebragt, dat door den zwaren ijsgang, die in de zeegaten heeft bestaan en nog bestaat, onderscheidene der daarin gelegene tonnen zijn weggeslagen of van derzelver plaatsen verdreven, en dat alzoo de daarbij belanghebbenden, de zeegaten willende bevaren, alvorens de tonnen weder op derzelver merken zullen kunnen herplaatst zijn, de meest mogelijke voorzigtigheid zullen behooren in acht te nemen, terwijl de betonning, zoo spoedig als de gelegenheid dit zal toelaten, weder zal hersteld worden.

ENGELAND.

Londen 21 Febr. Gisteren is op het paleis van St. James een groot *lever* gehouden, waarbij vele aanzienlijke personen en geheel het corps diplomatique tegenwoordig waren.

— Een der dagbladen deelt de volgende bijzonderheden mede, aangaande het dagelijksche leven der Koningin Victoria:

« De Koningin is sedert hare kindschheid gewoon des morgens vroeg op te staan. De ochtendwandelingen, waartoe H. M., nog prinses zijnde, op bevel van H. K. H. de hertogin van Kent verpligt was, hadden ten doel, zoowel hare ligchaamskrachten als geestvermogens te ontwikkelen. Sedert Hoogstderzelver komst tot den troon is de Koningin deze levenswijze blijven volgen. Des morgens kwart voor tien ure wordt het ontbijt voorgediend, doch dan reeds heeft de Koningin twee uren met het teekenen van dépêches doorgebragt. »

« Bij deze bezigheden werden de voorgangers van H. M. ondersteund door eenen geheim-secretaris; doch deze post is afgeschaft, daar die betrekking door iemand van een buitengewoon veelomvattend verstand en groote talenten wordt vervuld, die eenen bijzonderen invloed op den geest der Koningin uitoefent. Deze is de barones von Lehzen, gouvernante van H. M., eene oude vriendin der hertogin van Kent, die Hoogstdezelve, sedert haar huwelijk met den hertog, geen enkel oogenblik heeft verlaten. De ernstige en waarlijk koninklijke opvoeding der jonge prinses geschiedde in allen deele onder het opzigt dezer verdienstelijke vrouw, wier bekwaamheden, inborst en gewoonten den invloed regtvaardigen, welken zij bezit. De barones von Lehzen is dus de geheim-secretaris der Koningin. »

« Vooral schittert, gedurende het teekenen der dépêches, het vlugge verstand der barones, die niets onbeproefd laat, om de handelingen harer kweekelinge de gunst van het algemeen te doen verwerven. Voor zekere zaken, wier beslissing wel is waar onmiddellijk van de kroon afhangt, doch geene openbaarmaking dulden, zijn de raadgevingen van de barones eene veilige hoede voor de jonge Koningin, en eene krachtige bescherming tegen elken anderen invloed. Lord Melbourne zal den zin dezer woorden wel verstaan. »

« Zoodra der Koningin wordt aangekondigd, dat het ontbijt gereed is, zendt H. M. iemand van haar huis, om aan Hoogstderzelver moeder daarvan kennis te geven, die, getrouw aan de wet der strengste étiquette, sedert de komst van hare dochter tot den troon, tot eene gewoonte heeft aangenomen, zich niet dan daartoe uitgenoodigd tot de Koningin te begeven. »

« De vroeger onafscheidbare moeder en dochter zijn thans niet bij elkander, dan aan tafel en in de salon. Bij deze, in zekeren zin officiële, receptiën, spreekt men nooit over staatszaken. De hertogin, die zeer veel leest, spreekt meestal over de laatste werken, welke hare aandacht hebben opgewekt; en de Koningin, welke naar deze letterkundige verslagen met genoegen luistert, moet meer dan eens herinnerd worden aan den minister, die de komst van H. M. verbeidt. »

« Tegen twaalf uur begeeft de Koningin zich in het vertrek, waar de leden van het kabinet vergaderd zijn. Deze ontvangen haar met den grootsten eerbied, en misschien heerscht en vertoont zich aldaar meer dan elders de vrouwelijke wijsbegeerte. In weêrwil van den diepen eerbied der ministers voor de étiquette van het hof, gaat men, na het wisselen van eenige beleefdheden, over tot het behandelen der zaken, welke aan de orde van den dag zijn. Zoodra der Koningin een stuk wordt ter hand gesteld, doorloopt zij het, en is reeds van deszelfs onderwerp doordrongen, vóór en aleer de ministers nog een enkel woord hebben gesproken. Gedurende de lezing pogen de ministers met naauwlettende blikken op het gelaat van H. M. den indruk na te gaan, welken dezelve bij H. M. te weeg brengt. Een enkele blik der Koningin is voldoende, om de raadslieden van den Staat met het geheim der beslissing van H. M. bekend te maken. Wanneer H. M. niet tevreden is, dan treft de zwijgende afkeer, welken men in haren blik ontwaart, den eersten minister sterker, dan al de schreeuwers der oppositie zouden vermogen. »

« De zorg voor den Staat wordt afgewisseld door het voorstellen van gezanten en andere aanzienlijke personaadjen. Bij officiële receptiën wordt de étiquette gestrengelijk in acht genomen. H. M. hecht daaraan in het bijzonder, en, wanneer de Hemel haar een lang leven schenkt, zal niets zoo hoofsch, zoo ridderlijk zijn, als de voorstellingen aan het hof van H. M. Het ceremonieel strekt zich echter niet verder uit dan voor den troon; voor het overige heerschen vriendelijkheid en bevalligheid alom. De Koningin spreekt bijna alle talen van het vaste land en onderhoudt zich met de vreemde gezanten en ministers in hunne moedertaal, hetwelk voor deze diplomaten een streêlend genoegen is. Meestal niet zeer gemeenzaam met de Engelsche taal, helpt de beleefde voorkomendheid der Koningin hen uit de verlegenheid, en evenwel is H. M. even ijverzuchtig op hare voorregten, als een Oostersch despoot op de zijne; hetwelk intusschen in geenen deele hare lieftalligheid vermindert. »

« Naauwelijks zijn deze belangrijke werkzaamheden geëindigd, of het uur, voor het diner bepaald, is genaderd. Echter blijft tusschen beiden nog genoegzaam tijd over voor eene wandeling, of een toertje met het rijtuig. Toen het hof zich te Brighton bevond, had de Koningin, nadat zij de raadkamer verlaten had, slechts eenige minuten noodig, ten einde de noodige toebereidselen te maken om te paard te stijgen, en bij hare terugkomst waren ook weder eenige minuten voldoende om haar toilet te maken. »

« Wij zullen over de rangschikking der gasten aan de tafel van H. M. niet in het breede uitweiden. De opperkamerheer bevindt zich altijd aan het hooger einde van de tafel, en regt tegenover hem de opperstalmeester. De fauteuil van H. M. staat in het midden der tafel aan de regter zijde; de overige plaatsen worden door de gasten, volgens hunnen rang, bezet. Ter linker zijde, naast de Koningin, zit de voornaamste gast; op dezen volgt de hertogin van Kent. Aan de andere zijde heerscht dezelfde étiquette. De fauteuil der barones Lehzen is altijd naast die der Koningin geplaatst. »

« Na het eindigen van het diner gaat men in de salon; behalve het bidvertrekje en de slaapkamer der Koningin, is deze de eenigste plaats, waar H. M. rust heeft. Daar hooren de gelukkige stervelingen, dien sulks vergund is, eene Koningin de zachtste accoorden voordragen, en zien zij op haar alsdan ontspannen en lagchend gelaat die gevoelens geteekend, welke door de muzijk worden uitgedrukt. Wij wenschen door het verspreiden dezer officiële bijzonderheden, de liefde voor de Monarchin van Groot-Brittanje te bevorderen. Moge de Hemel voor altijd den troon van Victoria bevestigen! »

— In het *Asiatic Journal* leest men: Den 27 September werden twee inwoners van Tusheer op de volgende wijze gestraft, ter zake van valsche getuigenis. Nadat men hun aan de eene zijde het hoofdhaar, de bakkebaarden, baarden en knevels had afgeschoren, en de andere zijde met schoensmeer had ingewreven, zette men hun, in plaats van een tulband, eene papieren muts met fantastische figuren op het hoofd, welke met schoenriemen werd vastgemaakt. Vervolgens werden zij de voornaamste straten der stad, verkeerd op twee oude paarden gezeten, rondgeleid, gevolgd van straatvegers, welke eenen marsch op eene *tom-tom* speelden; en de misdaad van deze beide personen zingende verhaalden. Deze optogt scheen den inwoners te behagen. Daarna werden beide misdadigers in hunne gevangenis teruggebragt, om aldaar 4 jaren te verblijven.

— Wij ontleenen aan de Engelsche bladen het volgende verhaal van de verhuizing der kolonisten van de Kaap de Goede Hoop, zonder echter voor de echtheid daarvan te kunnen instaan. In 1834 waren er verschillende pachters van de uiterste grenzen, die veel hadden hooren verhalen van de vruchtbaarheid van den grond in de omstreken van het Port-Natal, in het westen der kolonie; zij vormden eene aanzienlijke partij en besloten diensvolgens om met twaalf wagens te vertrekken, ten einde het land te onderzoeken. Zij werden zoo ingenomen met hetgeen zij zagen, dat zij, onmiddellijk na het eindigen van den oorlog met de Kaffers, de kolonie onder de leiding van Lodewijk Triechard verlieten. Zij trokken de groote rivier over in de rigting van het noord-oosten, en, de bergketen, die het Kafferland van het land der Bechuanas afscheidt, volgende, dwaalden zij af naar het oosten, terwijl zij de nabuurschap van het Port-Natal (aan de zee van Mozambique gelegen) zochten te bereiken; maar daar de overtogt over de bergen zeer moeijelijk, en hunne kennis van dit deel van Afrika zeer gering was, zoo werden zij ongevoelig het spoor bijster en bevonden zich op eenen grooten afstand van het Port-Natal, in een geheel onbewoond maar vruchtbaar land, tusschen den 26en en 27en graad zuider breedte, aan den oostelijken oever eener groote en schoone rivier, die langzaam in eene noord-oostelijke rigting voortvliet; men gelooft, dat zij zich vereenigt met de Oori of Limpopo, waarvan de mond in de baai van Delagoa uitkomt. Daar deze landstreek overvloedig water en eene menigte wild, met al wat noodig is om te bouwen, opleverde, zoo bepaalde de reis der uitgewekenen zich voor het oogenblik op dat punt.

Dit voorbeeld werd ook door anderen gevolgd; talrijke troepen van kolonisten trokken met hunne kudden en hun vee de groote rivier over, begaven zich regtstreeks naar het midden van dit groote onbewoonde land en verspreidden zich langs de weelderige oevers der Likwa of der Waal, tot dat het voor hun liggende land genoegzaam zou opgenomen zijn.

Op het einde van Mei verliet een gedeelte hunner deze laatste standplaats, ten einde eenen togt naar het noordoosten te beproeven. Deze ondernemende mannen drongen 16 dagen gaans verder door, dan het eerste rustpunt van Lodewijk Triechard te Zout-Pans-Berg. Een vruchtbaar, aangenaam en geheel onbewoond land doortrekkende, kwamen zij tot op zes dagen van de baai van Delagoa, alwaar zij eenen gastvrijen volkstam, dien zij de Kaffers met ronde neuzen noemden, vonden. Toen zij weder naar hunne vrienden terugkeerden, vonden zij het kamp opgebroken en alles verstrooid, daar deze den vorigen dag door de Mosclekatses, die 28 man van hun gedood hadden, waren overvallen geworden.

Na dezen aanval en eenen tweede, even moorddadig, weken zij vier dagen achterwaarts en vestigden zich op den zuidelijken oever der Waal. Dáár werden zij door Motabili aangevallen en verloren daarbij zes duizend stuk hoornvee en veertig duizend schapen en geiten. Na deze nieuwe nederlaag, werden zij versterkt door een talrijk korps uitgewekenen, zoodat Maritz, hun bevelhebber, niet aarzelde om op zijne beurt de Motabili aan te vallen, met het gelukkig gevolg, dat hij den 17 Januarij 1835 in de vallei van Mosega, op hen eene bloedige overwinning behaalde, met eenen buit van zeven duizend stuks hoornvee en al hunne wagens.

Het vernemen van deze overwinning had eenen beslissenden invloed op de Hollandsche kolonisten. Dagelijks trokken talrijke karavanen de grenzen over, om zich met hunne onversaagde landgenooten te vereenigen. Volgens de jongste berigten, hadden de vereenigde uitgewekenen zich naar Thaba Unchu, in de rigting van de rivier de Waal, begeven, en telden in Mei ll., meer dan 5,000 wagens. Hun getal bedroeg, in den omtrek van de rivier de Vet, 1,600 man, waarvan 500 zich gereed maakten, om met de Mosclekatse eene duurzame schikking te treffen, of wel hunne magt geheel te vernietigen; na den afloop van deze onderneming zou men den terugtogt naar de standplaats van Lodewijk Triechard aannemen. Dáár zal men dan de grondslagen eener nieuwe stad leggen, en een nieuw Amsterdam zal [illegible] in deze tot dus verre onbekende streken ver[illegible].

— In nommer 67 van den *Avondbode* [illegible] wij, [illegible] door zekeren kapitein Ray in Peru een [illegible] ontdekt geworden. Heden vinden wij daaromtrent een uitvoeriger berigt, hetgeen wij hier laten volgen. Kapitein Ray vond de muren der gebouwen nog staande, en vele derzelve in zeer goeden staat bewaard. Uit het getal en de grootte der gebouwen gist hij, dat de bevolking der stad meer dan 3,000 zal beloopen hebben. Zeer vele geraamten en mummiën, volkomen gaaf bewaard, werden in bijzondere en publieke gebouwen gevonden, en tevens eene groote menigte huisselijke gereedschappen, meubelen, munten en bijzondere opmerkenswaardige oudheden. De aardbeving, waarbij de stad schijnt bedolven te zijn geworden, zal de inwoners, even als die van *Pompeji*, te midden hunner dagelijksche bezigheden, overvallen hebben, en de kapitein vond vele derzelve, bijzonder gaaf door de dadelijke volstrekte afsluiting van de dampkringslucht, nog in dezelfde houding als zij waarschijnlijk bij de bedelving geweest zijn. Een man stond, als gereed om te ontvlugten, was gekleed in een ligt gewaad, in welks vouwen men munten vond, die aan de wetenschappelijke vereeniging te Lima ter onderzoeking zijn opgezonden. Eene vrouw vond men zitten op eene soort van stoel, voor een weefgetouw, waarop een onafgewerkt stuk katoenen stof, waaraan zij bezig was te weven. De stof was zeer net bewerkt, omstreeks acht duim breed, en het stuk schijnt naauwelijks ten halve voltooid. Eene menigte oudheden in bijzondere voorwerpen, uit dit Amerikaansch herculaneum, zijn naar het museum te Lima opgezonden.

DUITSCHLAND.

Pesth 4 Febr. Acht dagen geleden kwam de zeer verdienstelijke hoogleeraar Carl Ritter van zijne reis uit Griekenland, over Konstantinopel en Bucharest, alhier aan. Hij heeft verschillende plaatsen, als: Rustschuck, Jassy en Giurgewo alwaar de pest hevig woedde, bezocht; alsmede de quarantaine aan de Toorenpas vijf weken lang doorgestaan. Eindelijk is hij nu van Hermannstad, door de groote vlakte herwaarts getogen; in dezelve was de sneeuw op sommige plaatsen door den wind tot bergen opeen gewaaid, en konden 24 paarden den postwagen ter naauwernood dagelijks een uur verder doen vorderen; ook vond hij dikwerf naauwelijks eene warme kamer en een stuk broods.

Weenen 14 Febr. Z. K. H. de aartshertog Karel is gisteren namiddag uit Venetië alhier aangekomen; de aartshertog Frederik zal aldaar blijven vertoeven, en misschien eerst tegen den zomer eenige maanden alhier doorbrengen; de beide oudste zonen van den aartshertog Karel, welke mede hunnen zieken broeder, te Venetië, bezocht hebben, zijn te Grätz achtergebleven.

— Onlangs is te Giessen een gevangene, schuldig verklaard als medepligtig aan het vervaardigen van valsch zegelpapier, op eene vrij zonderlinge wijze, zijne gevangenis ontkomen. De gevangenbewaarder was voor een oogenblik afwezig en had zijne muts op tafel laten leggen; de gevangene zette dezelve op, sloop stil de kamer uit en ging met eene stoutmoedige houding den gang door, en zeide tegen den schildwacht, welke hem wilde aanhouden: « Kent gij mij dan niet? ik ben de gevangenbewaarder, » waarop deze hem met eerbied liet passeren.

Weenen 15 Febr. Op den 12 woonde de Keizerlijke familie de zielmis van Keizer Frans, in de Hofkerk, bij. Gedurende deze plegtige dienst werd de menigte door een' plotselijken schrik bevangen, doordien Z. M. de Keizer eensklaps ongesteld werd. In den beginne was men zeer bezorgd voor het behoud van het leven des waardigen Monarchs; gelukkig echter is de ongesteldheid van eenen niet zoo hevigen aard, en voedt men de hoop, Z. M. spoedig weder hersteld te zullen zien.

— Aangaande de reis van Z. M. den Keizer naar Töplitz, luiden de berigten steeds meer bevestigend; dezelve zal reeds in den loop der maand Mei ondernomen worden. Z. M. de Keizer van Rusland zal zich, naar men verneemt, van Berlijn naar Wiesbaden begeven, en van daar nog andere Duitsche hoven bezoeken, ten einde, naar men zegt, de keuze van eene echtgenoot voor den Grootvorst Troonopvolger gemakkelijk te maken. Sommigen gelooven, dat Z. M. de Keizer alsdan met onzen Monarch naar Weenen terug zal keeren.

Munchen 18 Febr. Onder de directie van professor Philips en van Dr. Guido Görres (zoon van den professor) is alhier een dagblad aangekondigd geworden, hetwelk om de 14 dagen zal uitgegeven worden, onder den titel: *Historisch Politische Bladen voor het Katholijke Duitschland*. Als medewerkers aan gemeld blad worden de heeren hofraad Bayer, professor Dölliger, baron von Freyberg, professor Görres, Möhler en von Moy genoemd.

— De laatste berigten, alhier uit Griekenland aangekomen, loopen tot ongeveer het einde van Januarij j. l., en luiden gerustsstellend; de nadeelige geruchten, welke sedert eenigen tijd verspreid waren, steunen op valsche berigten, door Fransche dagbladen medegedeeld.

Dr. Fisscher, zoon van den Rector Fisscher alhier, is in Egypte tot professor in de anatomie en physiologie, aan de geneeskundige school aldaar, benoemd. Voor deze school is het vorige paleis van Ibrahim-Pacha ingerigt, werwaarts tevens het hospitaal is overgebragt. De doctoren Prima en Duvigneau, beide uit Beijeren, zijn directeuren van het Hospitaal en der school; intusschen gelooft men, dat zij spoedig hun ontslag zullen krijgen, omdat de regering, die grootendeels uit Turken bestaat, de vreemdelingen tracht te verwijderen.

Hanover 19 Febr. Het programma, bij gelegenheid van de opening der algemeene Stenden-vergadering, welke op morgen zal plaats hebben, is heden aangekondigd; men merkt daarin op, dat Z. M. de Koning in persoon deze vergadering met eene aanspraak zal openen.

FRANKRIJK.

Parijs 23 Febr. In de zitting van [illegible] van Oorlog [illegible]

betreffende het pensioen van de weduwe van den generaal Damrémont, waarin door de pairs eenige veranderingen waren gebragt, op nieuw ingediend geworden, waarna de beraadslagingen over de wet, betreffende wijzigingen in de organisatie der regtbanken van eersten aanleg, zijn voortgezet.

— De markies d'Osmond, pair van Frankrijk, die in 1788 diplomatische betrekkingen in Nederland vervuld heeft, is dezer dagen alhier in hoogen ouderdom overleden.

— Men schrijft uit Martinique, dd. 9 Jan., het volgende:

Het fregatschip de *Néréide*, onder bevel van den scheepskapitein Cosmao-Dumanoir, aan welks boord de heeren kommissarissen van Z. M. den Koning bij het gouvernement van Haïti zich bevinden, ankerde den 31 Dec. ll. ter reede van Fort-Roijal. De heer, Cosmao vertrok den 29 Nov. ll. van Brest, te gelijker tijd met de brikken *L'Oreste*, *Le Cuirassier* en *Le Nisus*, en kwam echter vóór deze schepen te Martinique aan. Den 2 Januarij kwamen deze schepen ter reede van Martinique en vonden aldaar de *Nereïde*.

De heeren kommissarissen des Konings zullen zich den 12 te Saint-Pierre aan boord van de *Néréide* inschepen. Dit fregat en de brik *le Guffon* zullen Basse-Terre aandoen en van daar naar Haïti zeilen.

L'Iphigénie, *la Naïade*, *l'Oreste*, *le Cuirassier*, zullen den 17, onder kommando van den scheepskapitein Parseval-Deschêne, uitzeilen.

Het fregat *le Didon*, gisteren alhier van Guadeloupe aangekomen, onder de vlag van den Schoutbijnacht de la Bretonnière, zal zich insgelijks naar Port au Prince begeven.

De staat van gezondheid op deze schepen was allezins voldoende, uitgezonderd op het fregat de *Néréide*, waarop zich vele zieken bevonden, waarschijnlijk veroorzaakt, door dat genoemd schip zich eenigen tijd op de reede van Brest, bij koud en vochtig weder, moest ophouden. De chirurgijn-majoor Potel heeft de zieken aan boord van hetzelve met eenen ijver en eene volharding verpleegd, die boven allen lof is verheven.

Part. Corresp. PARIJS 23 Febr. De Kamer der gedeputeerden heeft gisteren derzelver deliberatiën voortgezet omtrent de ruimere bevoegdheid der regtbanken van eersten aanleg. Deze regtbanken zullen voortaan in het hoogste ressort kennis nemen van actiën wegens *onroerende* goederen, welke een inkomen van 60 fr. geven, hetzij uit kracht eener rente of van eene huur-cedul; alsmede van actiën wegens *roerende* goederen, ter waarde van 1500 fr. in principaal.

Zoo als wij zulks meermalen hebben vermoed, schijnt het, dat men in zekeren hoogen kring maar niet genegen is, eenig ernstig gevolg te geven aan de voorstellen van den heer Gouin, betreffende de conversie der renten, noch aan dat van den heer Passy, omtrent de afschaffing der slavernij. De zoogenaamde *prise en considération* is slechts eene komedie, gedurende het afspelen van welke men de geheime fondsen zal weten te verkrijgen.

Ook heeft men gisteren in de bureaux der Kamer van gedeputeerden opgemerkt, hoe de ministeriële gelederen volledig waren. Het goldt de benoeming der kommissie van onderzoek, wegens de aanvrage dezer geheime fondsen. De uitslag der benoemingen is geheel in het voordeel van het Ministerie geweest, want van de negen namen behooren zes tot deszelfs vrienden of tot de doctrinairen.

Ten einde tot dit resultaat te komen, heeft men eene vrij behendige taktiek gebezigd: aan de doctrinairen heeft men gezegd: zoo gij ons in dezen vijandig mogt zijn, zal het Ministerie moeten vallen en het linker *centrum* zal dan meester van het kabinet zijn; — daarentegen heeft men aan de meerderheid der Kamer ingefluisterd, dat, wanneer de oppositie in dit geval het Ministerie deed vallen, de doctrinairen aan het bestuur zouden komen. Van beide zijden is men alzoo door den schrik voor de tegenpartij bevangen geworden, en het Ministerie heeft alreeds in de kommissie getriumfeerd!

Overigens, zegt men, dat, behalve deze twee middelen, het gouvernement heeft weten gebruik te maken van andere drangredenen. De heer Fulcheron heeft onder anderen betoogd, dat de aangevraagde som noodig was, om op hetgeen buiten 's lands tegen Frankrijk gesmeed wordt een wakend oog te houden, en hij heeft tevens gesproken van de bijeenkomsten van zamenzweerders te Londen, te Lissabon, Madrid, Valencia, Napels, Aix (Savoyen), Bern, Stuttgard, Baden en Brussel.

De heer Hartmann heeft voorts verklaard, deze 1,500,000 fr. uit loutere zucht tot bezuiniging te zullen toestemmen, daar Frankrijk zonder dezelve deszelfs leger met 25,000 man zoude moeten vermeerderen.

In een der bureaux (het 5de) hebben de leden aangedrongen op eene vermindering der aangevraagde som, omdat het grootste gedeelte derzelve wordt gebruikt tot het omkoopen van een voornaam deel der drukpers; maar de heeren Cunin-Gridaine en Bignon hebben volgehouden, dat het voor het gouvernement noodzakelijk is eene drukpers te bezitten, die deszelfs verdediging op zich neemt. Men heeft bij deze gelegenheid de zekerheid verkregen, dat 800,000 fr. 's jaars onder zekere dagbladen der hoofdstad en van de departementen verdeeld worden, om goed, of wel, geen kwaad, van het Ministerie te zeggen.

De heer Gervais heeft voorts gezegd, dat van die 1,500,000 fr. eene som van 500,000 fr. nog door andere handen dan die der ministers ging. Wegens dit gezegde hevig aangevallen zijnde, heeft hij verder gezegd, dat men hem verhaald had, dat die 500,000 fr. jaarlijks aan het Paleis werden uitbetaald. De heer Passy heeft zich echter beijverd den indruk, daardoor veroorzaakt, te matigen, door aan te voeren, dat het wel mogelijk kon zijn, dat die som ter verzekering der persoonlijke veiligheid des Konings benoodigd was.

— De *Commerce* en het *Journal des Débats* hadden gisteren de benoeming van den legitimistischen kandidaat Henri de la Rochejacquelin te Pont-Rousseau aangekondigd. Heden wordt deze tijding tegengesproken. De heer Laujuinais, kandidaat der oppositie, is met 182 stemmen verkozen. De heer la Rochejacquelin heeft 178 stemmen gehad. Drie bulletins waren zonder naam.

— Een partikuliere brief van Odessa meldt, dat eene Russische flotille van 6 brikken en 2 korvetten uit Sebastapol geloopen is, om den Engelsche kooplieden te beletten, wapens en ammunitiën in Circassië in te voeren.

BAYONNE 20 Febr. Het verwachte geld, om een nieuw Engelsch legioen te organiseren, is te St. Sebastiaan aangekomen; de generaal la Saussaye, die daarover bevel zal voeren, zal hetzelve uit kavallerie, artillerie en kompagniën sappeurs doen zamenstellen, voor zoo verre 75,000 fr. daartoe voldoende zijn, welke gelden aan eenen officier betaalmeester alhier zijn ter hand gesteld.

Den 17 bevond Don Carlos zich nog te Aycoitia. Volgens eenen brief uit Logrono, zullen zich, naar men zegt, gezanten bij hem vestigen: voor Oostenrijk en Pruissen de graaf Lichnowski, voor Rusland de generaal Kinholts, en eenige priesters voor de kleine Staten van Italie.

Part. Corresp. BAYONNE 20 Febr. De gevechten van den 30 en 31 te Vilazcoin en Balmaceda hebben eenen belangrijken indruk gemaakt; de Carlisten hebben zich zeer zwak verdedigd, hetwelk daaraan is toe te schrijven, dat zij, of overvallen werden, of de vereeniging van Castiliaansche en provinciale troepen de ontwikkeling der stoutmoedigheid van de Baskiërs en Navarrezen heeft benadeeld. Alles kondigt een' veldslag aan in de omstreken van Estella, alwaar de Carlisten het grootste gedeelte hunner troepen hebben, welke men op 25 á 30 bataljons schat. Espartero heeft 30 bataljons met 1000 paarden en 10 stukken geschut. In de maand Mei stonden de beide legers te Hernani bijna op denzelfden voet.

Guergué is den 15 Tolosa doorgetrokken, het bevel overnemende van het Carlistisch leger, van af de omstreken van Viana tot aan Estella geéchelloneerd, en zich te Los Arcos en Sortade bevindende.

— Het gerucht verspreidt zich, dat Espartero, na een moorddadig gevecht, de Carlistische linie in Navarra heeft teruggedrongen. Hij zou, naar men zegt, twee bataljons van den vijand opgeligt hebben, en tot onder de muren van Estella zijn genaderd. De brieven van Madrid behelzen niets van belang.

— Omtrent de echtgenoot van het Carlistische opperhoofd Bejar, bijgenaamd *Padre eterno*, welke onlangs, met haren man en eenige zijner krijgsmakkers, aan den kant van Siguenza, is gevangen genomen, wordt het volgende medegedeeld.

Tijdens de gevangenneming van Bejar, ontving zijne vrouw vier niet onbelangrijke wonden, door lanssteeken of sabelhouwen. Zij was de eenigste, die met onverzaagdheid streed, en zij wondde den bevelhebber der Christino's aan den arm. In haren gordel heeft 75 quadruples (ongeveer 3,000 gulden) veel ander geld en zilverwerk gevonden. De bevelhebber der Christino's, heeft aan elk zijner soldaten twee duros laten uitreiken.

Deze nieuwe Jeanne d'Arc ging altijd gekleed met eenen rooden pantalon en eene blouse; zij droeg eenen Amerikaanschen, strooijen hoed, welken zij den regter van eersten aanleg van Atiensa had afgenomen, Zij is acht en dertig jaren oud, niet onbevallig, van middelbare grootte en drinkt veel brandewijn. Zij was van eene lange sabel voorzien en droeg twee zakpistolen in haren gordel en een klein geweer, benevens twee zadelpistolen in den holster van het zadel van haar paard. Toen zij van haar ros stortte ontwaardde men, dat zij aan de eene heup, en van daar tot aan de knie eene verouderde wond had. Wat haren man betreft, deze is niet meer dan een struikroover.

SPANJE.

MADRID 14 Febr. Volgens brieven uit Barcelona, dd. 6, zou de kolonne, onder het bevel van den baron de Meer, in de omstreken van Suria de Catalaansche troepen, onder de bevelen van Sagara, geslagen hebben; zij was naauwelijks 4,500 man in getal. Van de Carlisten zijn bijna 500 man buiten gevecht gesteld.

— Eenige oneenigheden vertoonen zich in de rijen der meerderheid van het wetgevend ligchaam; de heer Castro, minister van gratie en justitie, staat niet in gunst bij een zeker getal gedeputeerden, en van eenen anderen kant zal de heer Mendizabal, die gisteren avond aan den heer Gomez Pardie eene serenade heeft gegeven, van wien hij den parlementairen zetel heeft gekocht, op de gemoederen trachten te werken. Bij de benoeming van den heer Pina heeft men hem eenige verwijtingen omtrent zijn vorig gedrag gedaan: men houdt hem voor Carlistisch gezind. De discussiën in de beide Kamers waren onbeduidend.

RUSLAND.

ST. PETERSBURG 29 Jan. Bij eene dagorde van wegen Z. K. H. Grootvorst Michaël, heeft hoogstdezelve aan de Garde een rescript van H. M. de Keizerin medegedeeld, waarbij Z. K. H. wordt verzocht, aan de generaals, staf en bevelvoerende officieren te gelasten, om ook, namens H. M., die militairen der garde van minderen rang dank te zeggen, welke bij den brand van het winterpaleis, door hunnen ijver, zoo vele goederen van waarde hebben gered.

WARSCHAUW, 16 Febr. Eergisteren was bij den Vorst en de Vorstin eene groote *soirée musicale*, bij welke gelegenheid zich de heeren Vieuxtemps en Henselt lieten hooren, en alwaar zij den meesten roem hebben ingeoogst.

— De Vorst stedehouder heeft bij hoogstdeszelfs doorreis, in de steden Radom en Kiela, aan beide zich aldaar bevindende hospitalen ieder een geschenk van 1,000 gulden gegeven. Deze som zal tot het oprigten van een gedenkteeken, ter eere van den gever, worden aangewend.

NIJVERHEID.

Het navolgende artikel is onlangs in een der Amsterdamsche dagbladen geplaatst; doch met eenige correctie- en drukfeilen, tegen welke trouwens, door de snelheid der uitgave, geene Redactie van eenig dagblad ter wereld zeker is. De kundige en ervaren schrijver van hetzelve heeft echter geoordeeld, dat het wenschelijk ware, het stuk geheel overeenkomstig zijn opstel geplaatst en gelezen te zien, en de Redactie van den *Avondbode* uitgenoodigd, om van hetzelve eenen verbeterden herdruk te leveren. Als zoodanig verschijnt het nu hier. De Redactie heeft begrepen, dat de herhaalde plaatsing van hetzelfde stuk in hetzelfde blad bezwaarlijk kon geschieden, en dat zij ook niet beter, dan door de voldoening aan het verzoek des bekenden en geachten stellers, bewijzen kon, dat zij werkelijk is onpartijdig, en de rubriek NIJVERHEID geopend heeft, niet in het belang van eenig afzonderlijk *établissement*, maar van de vaderlandsche industrie in het algemeen; zoodat alle bijdragen, die strekken kunnen, om dezen belangrijken tak van volkswelvaart te bevorderen, en licht te verspreiden over zijnen tegenwoordigen toestand, in den AVONDBODE welkom zijn.

AMSTERDAM 14 Februarij 1838.

Aan de Redactie.

Dat niet alle beschouwingen, al dragen zij daarvan den uiterlijken stempel, even juist zijn, hebben wij, ofschoon daaraan alle goede trouw toekennende, menigwerf ondervonden, en nu weder onlangs bij het lezen van het artikel over de Spinfabrijk te Enschedé, (voorkomende in het A. H. B. van den 9den dezer), bevestigd gezien. Wij willen daarover geenszins onze verwondering betoonen, maar wij gevoelen, dat hij, tot wiens vak de zaken behooren, waarover die beschouwingen gaan, beter, dan iemand anders, in staat is, met de noodige kennis te oordeelen, en gelooven dan ook verpligt te zijn, den schrijver van het voormelde artikel, van eene zienswijze, welke, werd zij door het hooge bestuur geduld, ten nadeele der algemeene vaderlandsche nijverheid zou moeten uitloopen, naar ons beste vermogen terug te brengen. Wij zullen trachten dit zoo beknopt mogelijk te doen.

Wij hebben allen vrede met de inleiding van het bedoelde artikel, en beamen geheel en al, met den schrijver, het nut en voordeel, dat er in eene uitbreiding en vermeerdering der Katoenspinnerijen, ook hier te lande, gelegen is; doch met het [illegible] beschouwing, namelijk de bewering, dat het inkomend regt op Stoommachines veel te hoog, en sedert 1830, louter ten gevalle van zoodanige te Fyenoord en te Amsterdam bestaande fabrijken, behouden zou zijn, kunnen wij ons geenszins vereenigen. — Indien onze landgenooten in het algemeen, wij moeten het tot ons leedwezen erkennen, minder zucht tot voortbrengselen van vreemden oorsprong bezaten, en meerdere nationaliteit gevoelden, zouden de beschouwingen van het artikel zeer juist kunnen zijn, nu echter, dewijl daar, helaas! niet op te roemen valt, bekomt alles eene andere gedaante. Het inkomend regt op Stoommachines is hoog, en geeft eene belangrijke bescherming aan den Inlandschen fabrijkant, eene bescherming, welke hij volstrekt behoeft: *doch van dat regt kan hij slechts een gedeelte ten laste van den gebruiker brengen.* Indien de Inlandsche fabrijkant, zich regelende naar de prijzen van Stoommachines in Engeland, die prijzen wilde en kon verhoogen met het inkomend regt, waarvan hier kwestie is, dan zou er op de redenering van het artikel niets af te dingen vallen; doch daaraan behoeft vooreerst niet te worden gedacht, en wel om de eenvoudige reden, dat, bijaldien de Stoomwerktuigen, hier te lande, tot geenen aanmerkelijk minderen prijs te bekomen zijn, dan zij, uit Engeland getrokken wordende, komen te staan, al die werktuigen uit Engeland zouden ontboden worden. Men moet hiervan overtuigd zijn, als men nagaat, hoe vele stoom-machines sedert het jaar 1830 van daar ingevoerd zijn, welke stellig zeker, voor het grootste gedeelte, indien voor dezelve geen vrijdom van regten is verleend, veel meerder hebben gekost, dan men zich die werktuigen hier te lande had kunnen aanschaffen. Het is maar al te waar, dat het een hoofdtrek van ons karakter uitmaakt, eigen krachten te wantrouwen, en uitheemsch fabrijkaat boven het inlandsche te stellen, en het is in het algemeen belang, de natie daarvan, zoo veel mogelijk, terug te brengen, waartoe dan ook het hooge inkomend regt op de stoom-machines strekt; wanneer het Gouvernement dat regt mogt willen verminderen, of geheel doen vervallen, dan zoude het zekere gevolg van zoodanigen maatregel zijn, dat geene enkele stoom-machine hier te lande zoude worden vervaardigd, hetgeen natuurlijk op de vernietiging van de bestaande fabrijken dier werktuigen zoude uitloopen. Dat de nijverheid in het algemeen en de katoenspinnerijen, waarvan hier meer in het bijzonder sprake is, daarmede slecht gediend zouden zijn, zal wel geen betoog behoeven, daar alle werktuigen onderhoud en reparatie vorderen, waarin het niet gelegen kan komen buiten 's lands te doen voorzien. Hoe dikwerf breekt niet, onverwacht, het een of ander stuk machinerie, waardoor eene geheele fabrijk moet stilstaan, en spoedige en goede hulp, als ware het, met geen geld te betalen is; bovendien wat zijn de werktuig-fabrijken? Welken belangrijken invloed hebben zij op de ontwikkeling der Nijverheid! zij bevatten in zich de kiemen tot die ontwikkeling. Indien een Cockeril, jaren geleden, met zijne kennis tot de vervaardiging van spin- en andere werktuigen, niet tot België ware overgekomen, dan zoude België voorzeker niet zoo ver gekomen zijn in het gebruik dier werktuigen als thans het geval is. Men moet het verkrijgen dier werktuigen zoo gemakkelijk mogelijk maken, indien men zich daarvan een ruim gebruik wil beloven, en het zoude dus wezenlijk onstaatkundig zijn, indien men fabrijken, welke daartoe dienstbaar moeten geacht worden, en voorzeker met geene geringe inspanning tot de hoogte gebragt zijn, waarop zij thans staan, in de waagschaal wilde stellen, en dat wel, om een ingebeeld bezwaar. De schrijver van het artikel zegt, dat de Enschedésche Spinfabrijk zich met regt over het hooge inkomend regt op stoommachines beklaagt, en dat het haren gereeden voortgang en ontwikkeling belemmert; laten wij de gegrondheid van dat beklag eens wat nader onderzoeken. De Spinfabrijk te Enschedé heeft bepaaldelijk, zeer ten prejudice der fabrijkanten van stoomwerktuigen alhier, (*) vrijdom van regten verkregen, voor den invoer van de door haar uit Engeland ingevoerde en geplaatste stoommachine. Zij heeft daarna, voor dezelfde machine, eenen tweeden stoomketel in Engeland doen vervaardigen, en daarvan de regten moeten betalen, *en het zijn dus die regten, welke haren voortgang en ontwikkeling belemmeren!* Die regten moeten dan al eene aanzienlijke som bedragen, zal een oppervlakkig beoordeelaar zeggen, en met reden, doch niet, wanneer wij hem verzekeren, dat, indien wij aan het stoomwerktuig 24 paardenkracht toekennen, de regten des voormelden ketels, onzes inziens, slechts *f* 270 à *f* 300 hebben kunnen beloopen, en zeker geen *f* 400 zijn te bovengegaan, hetgeen alzoo voor zoodanigen ketel, welke minstens 5 jaren duren kan, na de hoogste som onzer begrooting, *f* 80 per jaar uitmaakt.

Men zegt in het verslag, (te vinden in het A. H. B. van 20 Jan. ll. N°. 1939) dat men eenen tweeden stoomketel in Engeland heeft doen vervaardigen, en beklaagt zich over de daarvoor betaalde regten; doch heeft men zich voor de vervaardiging diens ketels tot de fabrijken te Fijenoord en te Amsterdam gewend? Heeft men aan die fabrijken wel eens prijzen gevraagd? Wij gelooven het niet. Daar men op vrijdom van regten voor dezen ketel schijnt gerekend te hebben, konden die prijzen, al stonden zij gelijk, niet in aanmerking komen; aan het uitheemsche fabrijkaat moest in zoodanig geval de voorkeur worden toegekend! Ofschoon men, bij het roemen der Fyenoordsche fabrijk, zoo als wij, van tijd tot tijd, in de dagbladen opmerken, de Amsterdamsche fabrijk van stoom- en alle andere werktuigen geheel over het hoofd ziet, zoo zijn wij echter billijk genoeg om te erkennen, dat de oprigting van een établissement, bepaaldelijk met het doel om spin- en weef-werktuigen te vervaardigen, allezins nuttig mag geacht worden. Deze werktuigen staan hier te lande met 6 pCt. op den invoer belast, welk regt niet hoog is; doch indien men daarbij in aanmerking neemt, dat de uitvoer van spin- en weef-werktuigen in Engeland volstrektelijk verboden is, en niet anders dan door smokkelaars, die zich 25 pCt. en meer premie laten betalen, plaats vindt, hetgeen den schrijver van het artikel onbekend schijnt te wezen, dan gelooven wij, zoodanig établissement, indien hetzelve zich niet alleen tot de behoeften van ons land behoeft te bepalen, maar ook voor het buitenland, Duitschland en Rusland kan werken, zich goed zal kunnen staande houden, en tegen den Engelschen invoer concurreren. In de Amsterdamsche fabrijk zijn reeds van 1832 af, voortdurend, en alzoo ook in den loop van het afgeloopen jaar, ettelijke spin-machines voor gekamde wol, naar de laatste Engelsche uitvindingen, en ook weef-machines (Power Looms) voor Leijden vervaardigd, welke bijzonder goed voldoen. Deze fabrijk heeft zich toen ook op het maken van katoen-spin-werktuigen willen toeleggen, en daarmede reeds werkelijk een begin gemaakt, doch de weinige ondersteuning, bij de spin-fabrijkanten ondervonden, welke aan de Engelsche machines de voorkeur gaven, boven die, in hun eigen land verkrijgbaar, heeft dezelve daarvan moeten doen afzien.

Ten slotte zij het ons vergund den steller van het meergemelde artikel te vragen, welke meerdere inspanning hij zoude verlangen, die de inlandsche Fabrijken van stoomwerktuigen zich zouden behooren te geven? Veel, zien wij, behoeft het niet te wezen, maar toch schijnt het, dat de inspanning dier Fabrijken wat te wenschen overlaat. Ook verstaan wij niet, wat hij met het opsporen van *Mechanische talenten* bedoelt. Een weinig meer inspanning in het opsporen van Mechanische talenten, zegt hij, zal de voormelde Fabrijken in staat stellen, de concurrentie met het buitenland (natuurlijk is zijne bedoeling zonder inkomende regten) vol te houden. — Dat wil iets zeggen: meerdere inspanning, dat laat zich begrijpen, maar het opsporen van Mechanische talenten, welke tot zulke goede uitkomsten moeten leiden, dat verstaan wij niet. Men zal toch wel niet bedoelen, dat wij dezulken uit het Buitenland nog zouden noodig hebben?

Meerdere inspanning om de uitheemsche concurrentie op zijde te komen, en zoo mogelijk te overwinnen, dien wenk nemen wij dankbaar aan, en mogen denzelven wederkeerig aan de spin-fabrijken teruggeven. Indien deze daardoor de hoogte konden bereiken, dat ook *zij* geen beschermend regt meer noodig hadden, dat zou hun meerder voordeel aanbrengen dan *f* 80 's jaars, op het inkomend regt van een stoomketel uitgewonnen; welke zij daar te boven, immers grootendeels, kunnen besparen, wanneer zij maar eene proef met een *Nationaal* voortbrengsel gelieven te nemen, waarvoor dan, bij mogelijk ongeluk, altoos de herstelling gereed en nabij is. In Engeland is het waarlijk met de stoom-machines ook niet altoos goud zonder schuim, dat heeft Amsterdam, ten koste van duizenden guldens, met de Engelsche machines in de eerste Harlinger stoomboot ondervonden; en wie de moeite wil nemen om de reize van kapt. Ross naar de Noordpool te lezen, zal zich kunnen overtuigen, welke ellendige werktuigen aldaar soms worden voortgebragt, en waaraan alle rampzalige gevolgen, welke die stoute zeeman, met zijne moedige équipage, heeft moeten verduren, en waaronder vele bezweken, te wijten zijn geweest.

Wij eindigen, waarmede wij aanvingen: laat vaderlandsliefde zich aan onze nijverheid paren, en onze krachten en nasporingen aanvuren, en als wij dan door voorliefde voor Nationale voortbrengselen elkander wederkeerig ondersteunen, dan zullen wij ons weldra van uitheemsch fabrijkaat onafhankelijk maken.

P. v. V

(*) De vrijdom van regten, op den invoer van stoommachines verleend, is eene wezenlijke premie voor den Engelschen fabrijkant, boven den Inlandschen, die natuurlijk van al de door hem gebruikt wordende materialen en behoeften regten moet betalen, waarvan de Engelsche fabrijkant op voormelde wijze geheel verschoond is.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.